

AFRİKA GÜNDEMİ (KASIM 2009)

SIYASET

- Çin-Afrika İşbirliği Forumu 4. Bakanlar Toplantısı 8-9 Kasım Tarihleri Arasında Mısır'da Gerçekleştirildi
- BM Gıda ve Tarım Zirvesi Düzenlendi
- ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, Fas'ta Temaslarda Bulundu
- Ekvator Ginesi'nde Başkanlık Seçimleri Yapıldı
- Namibya'da Devlet Başkanlığı ve Parlamento Seçimleri Yapıldı
- Mozambik Genel Seçimlerinin Kesin Sonuçları Armando Guebuza'yı Gösteriyor
- Gine'de Birleşik Hükümet Önerisi Muhalefet Tarafından Reddedildi
- Fildişi Sahilleri'nde Başkanlık Seçimleri Yeniden Ertelendi
- Sudan'da Seçim Tarihi 6 Gün Ertelendi
- Zimbabve Başbakanı Tsvangirai Koalisyon Hükümetine Karşı Başlattığı Boykota Son Verdi
- Madagaskar'daki Yeniden Yapılanmanın Bir An Önce Hayata Geçirilmesi Bekleniyor
- AB'den Nijer Deltası Barışına Destek
- BM Demokratik Kongo Cumhuriyeti Ordusuna Desteği Askıya Aldı
- Nijerya ve Botsvana BM Bütçe Danışma Komitesine Seçildi
- Kenya'da Çerçeve Anayasa Açıklandı
- Libya'da Tutuklu Bulunan İki İsviçreli İş Adamı Serbest Bırakıldı
- Mısır ve Cezayir Arasında Futbol ve Diplomasi Krizi Yaşandı

EKONOMİ

- Doğu Afrika Topluluğu Ortak Pazar Anlaşması İmzalandı
- Etiyopya'da 40 Ton Altın Madeni Bulundu
- Kenya'daki Turkana Gölü Rüzgar Enerjisi Projesi Sekteye Uğradı
- Senegal'de Grev
- Montreal'de Gerçekleştirilen Petrol Görüşmelerinde Afrika ile İmzalanan Anlaşmalar Eleştirildi
- Tanzanya Enerji Pazarına Açılabilmek İçin Petrol Sektörünü Oluşturmaya Hazırlanıyor
- Ruanda- Uganda Sınırı 7 Gün 24 Saat Açık Tutulacak
- Kenya ve Uganda Demiryolları Kurumu Yeni Demiryolu Hattı İnşasına Başlayacak

- Güney Afrika Çevre Bakanı İklim Değişikliği Anlaşmasına Yönelik Şüphelerini Dile Getirdi
- IMF Gana'da Batı Afrika Bölgesel Teknik Yardım Merkezi Açacak

İNSAN HAKLARI

- Kenya'da Temaslarda Bulunan UCM Savcısı Ocampo Soruşturma Başlatmak İçin Alt-Daire'ye Başvuracağını Açıkladı
- Somali, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni Onaylayacağını Açıkladı
- Çad'da Altı Yardım Kuruluşu Çalışmalarını Durdurdu
- Batı Sahralı Aktivist Aminatou Haidar Açlık Grevinde
- Bemba Gombo'nun Yargılaması 27 Nisan'da Başlayacak
- Charles Taylor Hakkındaki Tüm Suçlamaları Reddediyor
- İngiltere Arap Olmayan Darfurlu Mültecilerin Ülkede Kalmasına İzin Verdi
- İkinci Dünya Savaşı'nın 70. Yıldönümünde Unutulan Afrikalı Askerler Hatırlandı

CEVRE VE SAĞLIK

- Karahumma Salgını
- Afrika Ülkeleri İklim Değişikliği Görüşmelerinde 1 Günlük Boykot Uyguladı
- Greenpeace'in Yeni Başkanı Güney Afrikalı Kumi Naidoo
- Etiyopya'da Okyanus Mu Oluşuyor?
- Tanzanya'da Toprak Kayması
- Dünya Sağlık Örgütü Benin, Liberya ve Sierra Leone'de Aşılama Yapacak
- Güney Afrika AIDS ile Mücadelede Yönünü Erkeklerle Çevirdi
- Doğu Kongo'da Dağ Gorilleri İçin Barınak İnşa Ediliyor

TÜRKİYE-AFRİKA İLİŞKİLERİ

- Başbakan Erdoğan Libya'da Temaslarda Bulundu
- Sudan Lideri Ömer El-Beşir Türkiye Ziyaretini İptal Etti
- Türk Fırkateyni Aden Körfezi'nde 5 Korsan Yakaladı
- İkinci Türk İhraç Ürünleri Fuarı Senegal'de Yapıldı

BİLİM-KÜLTÜR

- Fransız Edebiyat Ödülü Goncourt İlk Kez Bir Siyah Kadına Gitti
- Burkina Faso'nun Afrika Film Arşivi'ne Fransa Yardım Etti
- Dinozorların Evrimsel Gelişimindeki Kayıp Halka Bulundu
- Beyoncé Afrika'daki İlk Konserini Mısır'da Verdi
- Naomi Campbell Tanzanya'da Yardım Amaçlı Düzenlenen Moda Gösterisinde Mankenlere Yönelik Irk Ayrımcılığından Şikayet Etti

SPOR

- 2010 Dünya Kupasına Gidecek Takımlar Belli Oldu
- Fransa, Ragbi Maçındaki Ulusal Marş Fiyaskosu Üzerine Güney Afrika'dan Özür Diledi
- 17 Yaş Altı Dünya Kupası İsviçre'ye Gitti
- Beşiktaş Nijerya'da Futbol Okulu Açtı

ACAUM FAALİYETLERİ

- TASAM'ın Düzenlediği V. Türk-Afrika Kongresi'ne AÇAUM Müdürü Prof. Dr. Melek Fırat Katıldı
- AÇAUM Edebiyat Günleri Kaldığı Yerden Devam Etti

YORUM

- "Petrol Fiyatlarındaki Artış ve Angola Paradoksu", Ekin DEMİR

SIYASET

ÇİN-AFRİKA İŞBİRLİĞİ FORUMU 4. BAKANLAR TOPLANTISI 8-9 KASIM TARİHLERİ ARASINDA MİSİR'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Çin-Afrika İşbirliği Forumu 4. Bakanlar Toplantısı 8-9 Kasım tarihleri arasında Mısır'ın Şarm el Şeyh şehrinde yapıldı.¹

Çin Başbakanı Wen Jiabao açılıшта yaptığı konuşmada, Çin ile Afrika arasında iklim değişikliğine karşı ortaklık ilişkilerinin kurulması, Afrika ülkelerinden bazılarının borçlarının silinmesine devam edilmesi ve Afrika ülkelerinde üretilen daha fazla mala gümrük vergisi indirimi yapılmasını da içeren 8 yeni önlem planını açıkladı.

Çin – Afrika İşbirliği Forumu 4. Bakanlar Toplantısı

Zirvede 2000 yılında oluşturulan Çin-Afrika İşbirliği Forumu kapsamında bundan üç yıl önce Beijing'de gerçekleştirilen zirve, Çin- Afrika ilişkilerinde bir kilometre taşı olarak nitelendirildi.²

Şarm el Şeyh'de gerçekleştirilen 4. Toplantı'ya da büyük önem atfedildi. Çin Başbakanı'nın yanı sıra, Afrika Birliği Komisyonu Başkanı Jean Ping ve 10'dan fazla Afrika ülkesi liderinin katıldığı toplantının açılışında konuşan Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek, Çin'in Afrika'ya yaptığı yatırımların bundan böyle her geçen gün daha da artacağına ve işbirliğinin sürekli olarak genişleyeceğine inandığını söyledi.

Çin Başbakanı Wen Jiabao ise, konuşmasında, Çin'in Afrika ülkelerine finansman bulma hususunda yardımcı olacağını ve bu kapsamda Afrika ülkelerine uygun koşulda 10 milyar dolar kredi

¹ İlki 2000 yılında Çin'de düzenlenen Çin – Afrika İşbirliği Forumu Bakanları Konferansı'nın ardından Çin- Afrika İşbirliği Forumu Deklarasyonu ve Ekonomik- Sosyal Kalkınma Programı'nın yayınlaması kararı alınmıştı. Birinci Forumu takiben ikincisi 2003 yılında Etiyopya'da, üçüncüsü ise 2006 yılında Çin'de gerçekleştirildi.

² 3-5 Kasım 2006 tarihleri arasında Beijing'de gerçekleştirilen Çin-Afrika İşbirliği Forumu 3. Bakanlar Toplantısı'na, Çin Cumhurbaşkanı ve 35 Afrika ülkesinden devlet başkanları katılmıştı. Toplantıda ele alınan Afrika'ya beş milyar dolarlık imtiyazlı kredi verilmesi kararı, uzun süre uluslararası gündemin ana başlığı olarak kalmıştı.

sağlanacağını belirtti. Aynı zamanda Çin finans kuruluşlarını da, Afrika'daki küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesini desteklemek amacıyla 1 milyar dolar tutarında özel kredi sağlama hususunda teşvik edeceğini ekledi.

Çin Başbakanı'nın 8 yeni önlem planını içeren paketinde ayrıca, Çin ile diplomatik ilişkisi bulunan ve ağır borç yükü altında olan ülkeler ile birlikte en az gelişmiş ülkelerin vadesi 2009 yılı sonunda dolacak olan resmi faizsiz kredi borçlarının silinmesi yer alıyor.

Çin Başbakanı Wen Jiabao

Toplantıda iklim değişikliği ile mücadele konusunda iki taraf arasında ortaklık ilişkileri oluşturulması önerisinde de bulunan Çin Başbakanı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Çin ile Afrika arasında iklim değişikliğine karşı ortaklık ilişkilerinin oluşturulmasını öneriyoruz. Bu kapsamda üst düzey istişarelerin yapılmasını, uyduyla meteorolojik gözlem, yeni enerji türlerinin değerlendirilmesi, çölleşmeyle mücadele ve şehirlerdeki çevre koruma çalışmalarında işbirliğinin yoğunlaştırılmasını arzu ediyoruz. Bu doğrultuda, Afrika'daki güneş enerjisi, metan gazı ve hidroelektrik başta olmak üzere temiz enerji türlerinin değerlendirilmesine ilişkin 100 proje gerçekleştirmeye karar verdik."

Afrika'nın içten ve güvenilir dostu olarak kıta ülkelerinin karşılaştığı sorunları kendi sorunları gibi gördüklerini belirten Çin Başbakanı, uluslararası topluma Afrika kıtasının kalkınması için daha etkili ve somut önlemler alması konusunda çağrıda bulundu. Afrika'ya yardımlarının hiçbir zaman siyasi koşullu olmayacağını altını çizen Wen, "Çin Hükümeti, Afrika ülkelerinin kendi toplumsal rejimlerini özgürce seçme haklarına her zaman saygı göstererek kıta ülkelerinin kendi koşullarına uygun kalkınma yolunu bulmak için yaptıkları arayışları destekleyecek ve Afrika ülkelerinin kendi sorunlarını kendi yöntemleriyle çözebileceklerine olan inancını kaybetmeyecektir." dedi.

Toplantıda ayrıca, Çin-Afrika ekonomik ve ticari işbirliğinin, karşılıklı yarar, ortak kazanç, açıklık ve şeffaflık ilkeleri temelinde kurulduğunun da altı çizilerek, başka ülkeler ve uluslararası örgütler de Afrika'nın kalkınmasına etkin bir biçimde katılmak için işbirliği yapmaya çağrıldı.

Toplantının ikinci gününde ana gündem maddesini "Çin ile Afrika arasındaki yeni tip stratejik ortaklık ilişkilerinin derinleştirilmesi ve sürdürülebilir gelişme için yapılacaklar" oluşturdu ve toplantıya Çin Dışişleri Bakanı Yang Jiechi, Ticaret Bakanı Chen Deming ve üye ülkelerin Dışişleri Bakanları ile Ekonomik İşbirliğinden Sorumlu Bakanlar ve temsilciler katıldı.

Toplantının sonunda "Çin-Afrika İşbirliği Forumu Şarm El Şeyh Bildirisi" ile "2010-2012 yıllarını kapsayan Çin-Afrika İşbirliği Forumu Şarm El Şeyh Hareket Planı" onaylanarak, önümüzdeki üç yıl boyunca Çin ile Afrika arasında ağırlıklı olarak yapılacak işbirliğinin ayrıntıları belirlendi. Toplantıda

ayrıca, Çin-Afrika İşbirliği Forumu 5. Bakanlar Toplantısı'nın 2012 yılında Çin'de yapılmasına karar verildi.

[Başa Dön](#)

BM GIDA VE TARIM ZİRVESİ DÜZENLENDİ

16 Kasım 2009'da başlayan BM Tarım ve Gıda Örgütü Zirvesi üç gün sürdü. Roma'da düzenlenen zirvede açlıkla mücadelede somut bir adım yine atılamadı.

Zirveye katılan Libya lideri ve ABÖ Dönem Başkanı Muammer Kaddafi, zengin ülkelerin Afrika'da toprak alıp satmalarını "yeni feodalizm" olarak nitelendirerek buna son verilmesi gerektiğini kaydetti. Uluslararası Tarım Gelişim Fonu Başkanı Kanayo Nwanze ise, bu yoruma katılmayarak, aslında tarım alanlarına yatırım yapıldığını, bundan iki tarafın

Gıda ve Tarım Örgütü Genel Direktörü Jacques Diouf

da kazanç elde edebileceğini ifade etti. Zirvede konuşan Gıda ve Tarım Örgütü Genel Direktörü Jacques Diouf ise, gelişmekte olan ülkelere hem iç hem de dış olmak üzere özel yatırımın artırılması çağrısında bulunurken söz konusu ülkelerin koşullarına dikkat edilmesi gerektiğini belirtti. Ciddi adımların atılmasının acil olduğunu vurgulayan Diouf, kısa dönemde 750 milyon dolar tutarında gıda yardımı yapılması gerektiğini ilettiklerini hatırlattı.

Zirvede konuşan Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ise, fakir ve zengin ülkeler arasındaki eşitsizliğin ve dengesizliğin bir an önce giderilmesi gerektiğini ifade ederek, söz konusu tablonun değişmesinin fakir ülkelerin yanında zengin ülkelerin geleceği için de başat öneme sahip olduğunu vurguladı. Türkiye'nin temel besin maddeleri bakımından kendine yetmekle kalmayıp "küresel gıda güvenliğine de katkı sağlayabileceğini" ifade etti. İtalya'daki temasları çerçevesinde Erdoğan, Başbakan Silvio Berlusconi ve BM Genel Sekreteri Ban Ki-Mun ile de bir araya geldi.

BM Genel Sekreteri Ban Ki-Mun, zirvede yaptığı konuşmasında gıda üretiminin 2030'a kadar yüzde 50 arttırılması ve gıda ticaretinin önündeki engellerin kaldırılması gerektiğine dikkat çekti. Afrika'ya değinen Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, artan gıda fiyatları nedeniyle kıtada 30 milyona yakın insanın açlık tehdidi altında bulunduğunu söyledi. Papa 16. Benediktus da yeterli kaynağa sahip olunmasına rağmen dünyada açlık ve kıtlığın yaşanmasının kabul edilmez olduğunu ifade ederek dünya liderlerini gerekeni yapmaya çağırdı.

16 Kasım 2009 Pazartesi günü zengin ülke liderleri ve BM yetkilileri, fakir ülkelere tarımsal yardım kararı aldı. Fakat gelişmekte olan ülkelere yardım çağrılarında rağmen ne kadar yardım yapılacağı ve ne zaman yapılacağı konusunda bilgi verilmedi. Zaten İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi dışında G-8

liderlerinin zirveye katılmaması yardım takviminin ve miktarının belirlenmemesinin yanı sıra krize ne kadar önem verildiğinin bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Zirvede Zimbabve lideri Robert Mugabe ve Brezilya lideri Lula da Silva da hazır bulundu.

[Başa Dön](#)

ABD DIŞİŞLERİ BAKANI HILLARY CLINTON, FAS'TA TEMASLARDA BULUNDU

Clinton, Kral VI. Muhammed ile bir araya geldi

ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, Fas'taki temaslarında Kral VI. Muhammed ile bir araya geldi ve "Gelecek İçin Forum" adlı toplantıya katıldı. 2 Kasım Pazartesi günü Fas Kralı VI. Muhammed ile görüşmesinde ülkede yaşanan ilerlemeden memnuniyet duyduğunu ifade eden Clinton, kadınlara yönelik reformların, ekonominin büyümesinin ve sivil toplum kuruluşlarının güçlendirilmesinin altını çizdi. Görüşmede serbest ticaret anlaşması gibi önemli konuların ele alındığını belirten Clinton, iki ülke

arasındaki işbirliğinin terörizmle mücadele, insan ve uyuşturucu kaçakçılığının önlenmesi, insan haklarının teşvik edilmesi ve bölgesel istikrarın sağlanması gibi alanları kapsadığını kaydetti. Fas'ın Batı Sahra sorununa yönelik otonomi önerisini ABD'nin desteklemeye devam ettiğinin altını çizdi.

Clinton ayrıca G-8 ülkeleri temsilcilerinin ve Arap ülkeleri dışişleri bakanlarının katıldığı Fas'ta düzenlenen "Gelecek İçin Forum" adlı toplantıya katıldı. Fas'ın İtalya ile birlikte ev sahipliği yaptığı ve iki gün süren toplantıda bölgede demokrasinin yerleşmesi ve İsrail-Filistin sorununun çözümü ele alındı. 3 Kasım 2009 Salı günü bir açıklama yapan Clinton, ABD Devlet Başkanı Barack Obama'nın İslam dünyası ile yeni başlangıç sözünü tutacağını, ekonomiyi ve eğitimi desteklemek için yeni programlar yürütüleceğini ifade etti. Arap bakanlardan barış görüşmelerinin canlandırılması için destek istedi. Amerikan Dışişleri Bakanı, göreve gelmesinden bu yana ilk defa Libya Dışişleri Bakanı Musa Koussa ile de Fas'taki temasları çerçevesinde bir araya geldi. 15 dakika süren görüşmede ABD ve Libya arasındaki ilişkilerin ve Darfur'daki gelişmelerin ele alındığı öğrenildi.

Clinton, Fas'taki temaslarının ardından Mısır'a geçerek Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek ile bir araya geldi.

[Başa Dön](#)

EKVATOR GİNESİ'NDE BAŞKANLIK SEÇİMLERİ YAPILDI

Ekvator Ginesi'nde başkanlık seçimleri 29 Kasım'da yapıldı. Katılım oranının oldukça düşük olduğu seçimin resmi olmayan sonuçlarına göre, 30 yıldır devlet başkanlığı görevini sürdüren Teodor Obiang Nguema'nın oyların % 96,7'sini alarak yeniden devlet başkanı seçildiği ifade ediliyor. Ulusal Seçim Komisyonu resmi sonuçların 7 Aralık'ta açıklanacağını duyurdu.

1979'da darbeyle iktidara gelen Obiang, Afrika'nın önde gelen petrol üreticilerinden olan ülkede petrol ve doğal gaz üretiminin artmasına rağmen, halkın yaşam standartlarının yükselmemesi nedeniyle eleştiriliyor. 600.000 nüfuslu ülkede halkın büyük çoğunluğunun zor koşullar altında yaşadığı ifade ediliyor. İnsan Hakları İzleme Örgütü de Obiang hükümetini dünyada en fazla yolsuzluğa batmış hükümetlerden biri olarak nitelendiriyor.

Seçimde Obiang'a karşı yarışan muhalefet adayı Placido Mico Abogo, seçimlerin demokratik standartlardan çok uzak olduğunu ve seçim sonuçlarını kabul etmeyeceğini ifade etti. Pek çok seçim görevlisinin silah zoruyla sayım belgelerini imzalamak zorunda bırakıldığı iddia edilirken, seçim öncesinde yabancı medyanın da baskı altında tutulduğu, pek çok yabancı gazeteciye vize verilmediği belirtildi.

Diğer yandan, 2004 yılında Ekvator Ginesi'nde darbe girişiminde bulunan ve tutuklanan Güney Afrikalı ve İngiliz paralı askerlerin serbest bırakıldığı açıklandı. Eski İngiliz Özel Kuvvetler subayı Simon Mann'ın liderliğini yaptığı dört kişilik grubun hükümet tarafından affedildiği belirtildi.

AFRİKA ÇALIŞMALARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

[Başa Dön](#)

NAMİBYA'DA DEVLET BAŞKANLIĞI VE PARLAMENTO SEÇİMLERİ YAPILDI

Namibya'da yaklaşık bir milyon kayıtlı seçmen parlamento ve devlet başkanını belirlemek üzere 27 Kasım'da sandık başına gitti. Halen görev başındaki Hifikepune Pohamba'nın ikinci bir dönem için yeterli oyu sağlaması bekleniyor. Pohamba'nın partisi Güneybatı Afrika Halk Örgütü (SWAPO), en son 2004'te yapılan parlamento seçimlerinde % 75,1 oy oranıyla parlamentodaki 78 sandalyeden 55'ini kazanmıştı.

Yetkililer, Namibya'da iki gün süren cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimlerinde oy kullanma işlemlerinin sakin ve olaysız geçtiğini bildirdi. Kesin sonuçların iki hafta içinde açıklanması bekleniyor.

[Başa Dön](#)

MOZAMBİK GENEL SEÇİMLERİNİN KESİN SONUÇLARI ARMANDO GUEBUZA'YI GÖSTERİYOR

Frelimo lideri Armando Guebuza

Mozambik'te 28 Ekim'de düzenlenen dördüncü demokratik genel seçimlerin kesin sonuçları 11 Kasım Çarşamba günü açıklandı. Mozambik Kurtuluş Cephesi (Frelimo) lideri Armando Guebuza ile Mozambik Ulusal Direniş Partisi (Renamo) lideri Afonso Dhlakama arasında geçen rekabet sonucunda, resmi verilere göre mevcut Devlet Başkanı Guebuza oyların % 75'ini alarak 5 yıl daha başkanlık görevini sürdürmeye hak kazandı. Guebuza'nın partisi Frelimo, 191 milletvekiliyle parlamentoda temsil edilecek. Frelimo, Meclis'deki toplam 250 sandalyeden 191'ini elde ederek

milletvekili sayısını 31 adet artırmış oldu. 1975'te bağımsızlığın kazanılmasından bu yana Mozambik'te iktidar olan Frelimo partisi 2004 yılında düzenlenen bir önceki seçimlerde oyların %76'sıyla iktidara gelmişti ve son seçimlerle de yerini sağlamlaştırarak iktidarını sürdürmeye devam ediyor.

Diğer taraftan seçimlerin hemen ardından seçimlere hile karıştırıldığı yönündeki tartışmalar gündemi meşgul etmeye başladı. Seçim amacıyla bölgelerde bulunan gözlemcilerin engellemelere maruz kaldığı haberlerinin yayılmasının ardından, muhalefet partisi Renamo, bazı bölgelerde mükerrer oy kullanıldığı iddialarını dile getirdi. Bu şüphelere ise 23 milyonluk Mozambik nüfusunun yaklaşık % 45'inin oy kullanmasına karşın televizyon kanallarında bu oranın % 95 olarak verilmesi yol açtı. Seçimlerin yenilenmesine yönelik taleplerinde ısrarcı olacaklarının altını çizen Renamo Genel Sekreteri Ussufo Momade ile birlikte seçimlerden üçüncü sırada çıkan Mozambik Demokratik Hareket Partisi (MDM) de parlamento oy pusulalarının tahrip edildiğini iddia ederek seçimlerin adil olmadığını ve sonuçlara karşı çıkacaklarını bildirdi.

1990 anayasası ile çok partili demokratik yapıya geçiş yapan Mozambik'te halkın büyük çoğunluğu ülkede demokrasinin henüz tam anlamıyla yerleşmediği düşüncesinde. Başkent Maputo'daki Eduardo Mondlane Üniversitesi'nden siyaset bilimci Joao Pereira, işsizliğin çok yüksek olduğu ülkede, siyasi kariyerin hayatta kalmak için iyi bir yol olarak görüldüğünü, politikacıların halka daha iyi hizmet etmekle ilgilenmek yerine, seçimleri pastadan pay kapma yarışında bir araç olarak kullandıklarını söyledi. Tartışmalı seçim sonuçları, Mozambik demokrasisi konusundaki endişelerin artmasına yol açarken, ana muhalefet partisi Renamo'nun seçimlerin yenilenmesine yönelik taleplerine ve oy sayma sürecindeki yanlışlara dikkat çeken MDM Partisi'nin de bu konuda Renamo'ya verdiği desteğe rağmen seçimlerin yenilenip yenilenmeyeceği sorusu belirsizliğini koruyor.

[Başa Dön](#)

GİNE'DE BİRLEŞİK HÜKÜMET ÖNERİSİ MUHALEFET TARAFINDAN REDDEDİLDİ

Gine'de darbe lideri Moussa Dadis Camara'nın Ocak ayında gerçekleştirilecek başkanlık seçimlerine adaylığını açıklamasını protesto etmek için 28 Eylül'de başkent Konakri'de düzenlenen gösterilerde göstericiler ile güvenlik güçleri arasında çatışma çıkmış, çatışmada 1.200'den fazla insan yaralanırken 157 kişi de hayatını kaybetmişti.

Gelişmeler üzerine Avrupa Birliği Gine'ye silah ambargosu uygulama kararı alırken, Brüksel'in yanı sıra Birleşmiş Milletler, Afrika Birliği ve ECOWAS cunta üyelerine seyahat yasağı getirmiş ve kişisel hesaplarını dondurmıştu.

Gine'de yaşanan krizin çözümü için uluslararası aktörler devreye girdi. ECOWAS tarafından arabulucu olarak atanan Burkina Faso Devlet Başkanı Blaise Campaore 5 Kasım'da Gine muhalefeti ve sivil toplum örgütleriyle görüştü ve konuyla ilgili ECOWAS'ın dönem başkanı olan Nijerya Devlet Başkanı Umaru Yar'adua ile temaslarda bulunmak üzere 16 Kasım'da Nijerya'ya gitti. Görüşmenin detayları hakkında bilgi verilmezken, Yar'adua arabulucu ile Gine krizini istişare ettiklerini ve çok faydalı bir görüşme gerçekleştirdiklerini kaydetti.

20 Kasım'da konuyla ilgili tavsiye raporunu açıklayan Campaore, ulusal bir geçici hükümet kurulmasını ve Camara'nın seçimler yapılana kadar devlet başkanlığı görevini sürdürmesini önerdi. Muhalefetin belirleyeceği bir ismin başkanlığını yapacağı geçici hükümetin seçimleri Aralık ayından itibaren 10 ay içerisinde yapmakla yükümlü olması gerektiğini belirtti. 30 üyeden oluşacak olan hükümetin 10 üyesi muhalefet, 10 üyesi ise cunta yönetimi tarafından belirlenecek. Geriye kalan 10 üye ise küçük siyasi partilerden seçilecek. Öneri ayrıca Camara'nın yapılacak seçimlere adaylığını koymasına da imkân tanıyor.

Askeri yönetim Campaore'nin önerisine sıcak bakarken, Gine muhalefeti öneriye şiddetle karşı çıktı ve Camara'nın başkanlık görevini sürdürmesinin kabul edilemez olduğunu ifade etti. Muhalefet geçici hükümette Camara'nın yer almamasını talep ederken, cunta yönetimi de muhalefeti seçimlerden men etmekle tehdit ediyor.

Diğer yandan 28 Eylül olaylarını araştırmak üzere BM tarafından kurulan komisyon Gine'de temaslara başladı. Cezayirli Muhammed Bedjaoui'nin başkanlığını yaptığı üç kişilik komisyon cunta yönetimi ve muhalefet temsilcileriyle görüşüyor. 4 Aralık'a kadar Gine'de kalacak olan komisyon Camara ile görüşmezken askeri yönetim tarafından iç siyasi sorunlara karışmakla itham edildi.

Arabulucu Camara'nın görevini sürdürmesini önerdi

[Başa Dön](#)

FİLDİŞİ SAHİLLERİ'NDE BAŞKANLIK SEÇİMLERİ YENİDEN ERTELENDİ

Fildişi Sahilleri'nde 29 Kasım'da yapılacağı duyurulan başkanlık seçimlerinin 2010 yılının ilk aylarına ertelendiği açıklandı. Devlet Başkanı Laurent Gbagbo, 2010 yılı Şubat veya Mart ayında seçimlerin gerçekleştirileceğini kaydetti.

Ülke 2002 yılında patlak veren iç savaşla birlikte hükümetin ve isyancıların kontrolündeki bölgeler olarak ikiye bölünmüştü. 2005 yılında yapılması gereken başkanlık seçimleri de yaşanan gerginlikler nedeniyle pek çok defa ertelendi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-Moon yeni seçim tarihinin bir an önce belirlenmesi çağrısında bulunurken, BM'nin gerekli mali ve teknik desteği vermeye hazır olduğunu ifade etti. Bağımsız Seçim Komisyonu'nun geçici seçmen listelerini hazırlayarak BM'ye sunmasının bile çok önemli bir ilerleme olduğunu kaydeden Ban Ki-Moon, ülkedeki partilerin seçimlerin bir an önce yapılması konusunda kararlılıklarını sürdürmeleri gerektiğini ifade etti.

Fildişi Sahilleri Devlet Başkanı Laurent Gbagbo

Diğer yandan BM Fildişi Sahilleri Operasyonu (ONUCI) adı verilen BM kuvvetlerinin ülkenin kuzeyinde operasyonlarına devam edeceği açıklandı. Operasyonların temel hedefinin bölge halkının barış içinde günlük yaşamlarını sürdürebilmeleri olduğu belirtilirken, 2004 yılından bu yana faaliyet gösteren kuvvetlerin, ülkede seçimlerin barış içinde yapılabilmesi için gerekli olan ateşkesin sağlanması konusunda önemli katkılar sağladığı kaydedildi.

[Başa Dön](#)

SUDAN'DA SEÇİM TARİHİ 6 GÜN ERTELENDİ

Sudan Ulusal Seçim Komisyonu 22 Kasım 2009 Pazar günü devlet başkanı, parlamento ve yerel seçimlerin 6 gün ertelendiğini açıkladı. Seçmen kayıtlarının bazı bölgelerde geç başlaması ve bazı muhalefet partilerinin isteği üzerine kayıtların 7 gün uzatıldığı belirtildi. Böylelikle seçimler 5 Nisan 2010 yerine 11 Nisan'da yapılacak. Koalisyonu oluşturan iki parti, birbirlerini, seçmen kayıtları sürecinde usulsüzlük yapmakla suçluyor. Sudan Halk Kurtuluş Hareketi ve 20'ye yakın muhalif parti seçmen başvurularının iki hafta uzatılmasını istemişti. 1 Kasım'da başlayan başvurular ay sonunda bitecek.

[Başa Dön](#)

ZİMBABVE BAŞBAKANI TSVANGIRAI KOALİSYON HÜKÜMETİNE KARŞI BAŞLATTIĞI BOYKOTA SON VERDİ

Zimbabve Başbakanı Morgan Tsvangirai 5 Kasım Perşembe günü yaklaşık 3 haftadır sürdürdüğü meclis ve hükümet toplantılarına katılmama kararına son verdi. Ekim ayında Tsvangirai'nin, Devlet Başkanı Robert Mugabe ile yetki paylaşımı anlaşması üzerine kurulan koalisyon hükümetini protesto etmesiyle hâlihazırda kırılğan bir birlik olan koalisyon hükümetinin çalışmaları felce uğramıştı.

Tsvangirai boykottan sonraki ilk hükümet toplantısını yaptı

Ülkenin içinde bulunduğu çıkmaza bir son vermek amacıyla Mozambik'in başkenti Maputo'da Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC) çatısı altında acil bir bölgesel zirve düzenlendi. Zirve SADC'nin Savunma ve Güvenlik Troykası üyesi ülkeler Mozambik, Swaziland, Zambiya tarafından, Mozambik Devlet Başkanı Armando Guebuza başkanlığında yürütüldü. SADC Başkanlığını yürüten Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve bölgede siyasal bir ağırlığa sahip olan Güney Afrika Cumhuriyeti de müzakerelere katıldı.

Zirve, Zimbabve'de uzun süredir var olan siyasi çekişmenin çözümü sürecinde oldukça önemli bir gelişme olarak değerlendiriliyor. Devlet Başkanı Robert Mugabe ile Başbakan Morgan Tsvangirai arasında yetki paylaşımı konusunda çıkan anlaşmazlıklar ülkede büyük bir gerginliğe yol açmış ve 16 Ekim'de başbakanın meclisi boykot kararı ile koalisyonun yapısında çözümlere sebep olmuştu. Batı'dan ve kıta ülkelerinden gelen soruna yönelik tepkiler üzerine Zimbabve'deki istikrarsızlığın bir an önce son bulmasını isteyen SADC liderleri, istikrar için hükümetin dağılması konusunda Tsvangirai'yi ikna ettiler. Tsvangirai de hükümetteki faaliyetlere şimdilik devam edileceğini belirterek boykota son verme kararını açıkladı. Uzlaşma amacıyla gerçekleştirilen görüşmelerin ardından Tsvangirai basına verdiği demeçte, "hükümetle bağları koparma kararımızı askıya aldık" dedi. Tsvangirai, pek çok güney Afrika ülkesinin katılımıyla gerçekleştirilen zirveden, birlik anlaşmasının gereklerinin yerine getirilmesini yavaşlatan sorunların aşılması için üç büyük siyasal partinin 15 gün içinde bir araya gelmeleri kararının çıktığını belirtti. Ayrıca alınan kararlar doğrultusunda ve ülkenin geleceği için 30 gün içinde bütün sorunların bir netliğe kavuşturulmak zorunda olduğuna işaret etti.

Tsvangirai, "güvenilir ve dürüst olmayan" diye nitelendirdiği Mugabe tarafı ile bağlarını 16 Ekim'de koparmıştı. Bu ilişki kesme aşamasında, iyi ilişkilerin yeniden gözden geçirilmesinin ancak MDC yanlılarına ve destekçilerine karşı girişilen muhalif faaliyetler, disiplin cezaları ve ana postlar üzerindeki tartışmalar gibi sorunlar üzerinde uzlaşmaya varılması halinde mümkün olabileceğini söylemişti.

Boykot hareketi koalisyon hükümetinin şimdiye kadarki en büyük tehdidi oldu. Mugabe görüşmeler sonrasında basına herhangi bir açıklamada bulunmazken, yardımcısı Arthur Mutambara, "bu anlaşma Zimbabve'nin içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan çıkılmasında ve 1980'den beri ülkenin

yönetiminde bulunan Mugabe'den reform çabalarına dönük beklentileri olan Batılılar ile uluslararası bağların kurulmasında yeni bir açılım yaratacaktır" diyerek kendisinin bu durumdan oldukça memnun olduğunu dile getirdi.

Mugabe ile Tsvangirai arasındaki gerginlikten kaynaklanan sorunların temeli Haziran 2008'de yapılan başkanlık seçimlerine dayanmaktadır. Zorlu bir seçim döneminin ardından ZANU-PF lideri Mugabe, MDC lideri Tsvangirai'yi az bir farkla mağlup ederek başkanlık koltuğunu bir kez daha elinde tutmayı başarabilmişti. Fakat parlamento seçimlerinde meclis çoğunluğunu muhalefet partisi MDC kazanmıştı. Tarafların seçimlere hile karıştırıldığı şeklindeki karşılıklı suçlamaları, zaten ekonomik krizle boğuşan ülkenin siyasi yapısında da büyük hasara neden olmuş, Tsvangirai ile Mugabe arasındaki rekabet, muhalefetin dış dünyaya çağrısı ve iktidarın İngiltere başta olmak üzere bazı ülkeleri suçlaması nedeniyle uluslararası gündemin de parçası haline gelmişti. Dış yardım konusundaki uluslararası baskılar ve ülke ekonomisinin oldukça kötü durumda olması nedeniyle Mugabe'nin Tsvangirai ile başlattığı müzakereler sonunda iktidar paylaşımı anlaşması imzalanmıştı. Ülkedeki iç çatışmaya son vermek için imzalanan bu anlaşma ile uzun süredir muhalefet lideri olan Tsvangirai, Mugabe başkanlığındaki ulusal birlik hükümetinde başbakan olmuştu. Ülkede siyasi yapıdan kaynaklanan gerginliğe ancak kısa süreliğine ara verilebilmiş ve taraflar arasında merkezi güç paylaşımı konusunda yaşanan anlaşmazlıklar ile yeni bir hükümet krizi doğmuştu. En son boykot kararını tırmandıran ise, Tsvangirai'nin partisinin önemli isimlerinden ve mali işlerden sorumlu yetkilisi Roy Bennet'in yöneltilen terör suçlamaları ardından tutuklanması oldu.

Diğer taraftan anlaşma sırasında yerel yöneticilerin atamaları hakkındaki tartışmalar ve Merkez Bankası Başkanı Gideon Gono ile Başsavcı Johannes Tomana'nın Mugabe tarafından tek taraflı olarak yeniden atanmaları konusundaki anlaşmazlıklar oldukça zor anlar yaşanmasına neden oldu. Tsvangirai boykottan sonraki ilk hükümet toplantısını 11 Kasım'da gerçekleştirdi.

[Başa Dön](#)

MADAGASKAR'DAKİ YENİDEN YAPILANMANIN BİR AN ÖNCE HAYATA GEÇİRİLMESİ BEKLENİYOR

Madagaskar'da 17 ay süren siyasi krize son vermek amacıyla, Ekim ayından itibaren ülkenin yeni Devlet Başkanı olan Andry Rajoelina ile sürgündeki eski Devlet Başkanı Marc Ravalomanana arasında bir uzlaşmaya varılmış ve birlik hükümeti kurulmasına karar verilmişti. Yeni hükümetin ilan edilmesinin ve görevlerin paylaşılmasının ardından bir açıklama yapan Afrika Birliği Örgütü (ABÖ), ülkedeki acil önlem planlarının bir an önce hayata geçirilmesi ve yeniden yapılanma gereğini hatırlattı. ABÖ, ortaklık hükümeti şartlarının en kısa zamanda yerine getirilmesi taleplerini ülkenin yeni yönetimine bildirdi.

Liderler 4 Kasım'da Afrika Birliği Örgütü'nün merkezinin bulunduğu Etyopya'nın başkenti Addis Ababa'da iki gün boyunca süren dördüncü tur görüşmelerini de sonlandırdılar. Andry Rajoelina, Marc

Ravalomanana, Didier Ratsiraka ve Albert Zafy'nin tekrar bir araya geldiği görüşmelerden sonra, 6 Kasım Cuma günü geçiş hükümetinin 2010 seçimleri için kaç kişiyi aday gösterebilecekleri belirlenmiş oldu. Son kararlar çerçevesinde, şu an devlet başkanı olarak görev yapan Rajoelina 2010 seçimlerinde aday olmayacak.

[Başa Dön](#)

AB'DEN NİJER DELTASI BARIŞINA DESTEK

Avrupa Komisyonu ile Nijerya hükümeti arasında, yolsuzlukla mücadele ve barışı destekleme amacıyla kullanılmak üzere bir milyar dolarlık kalkınma anlaşması imzalandı. AB Kalkınma Şefi paranın önemli bir kısmının Nijer Deltası'nda yaşanmakta olan krizin çözümüne harcanması gerektiğini kaydetti. Yapılan anlaşmaya göre, AB tarafından Nijerya için tahsis edilecek bir milyar dolarlık fonun %25'i barış ve güvenlik harcamalarına, %44'ü yönetim ve insan haklarına, %16'sı ticaret, bölgesel entegrasyon ve enerji üretimine, %15'i ise çevre, sağlık, kültür ve bilime harcanacak.

Diğer yandan 4 Ekim'de sona eren af uygulamasının ardından af önerisini kabul eden binlerce militan için rehabilitasyon programına başlanacağı duyuruldu. Nijerya Savunma Bakanı ve Af Komitesi Başkanı Godwin Abbe, af uygulamasında ilk dönemin başarıyla tamamlandığını ve militanların rehabilite edilerek topluma entegrasyonlarının sağlanmasını amaçlayan ikinci dönemi de başarıyla tamamlamak için kararlı olduklarını açıkladı. Rehabilitasyon programına katılacak militanlar için iki ayrı kamp kurulurken, hükümet tarafından 2 milyar Naira'lık bir bütçe ayrıldığı ifade edildi.

Militan liderleri ve hükümet arasında Nijer Deltası'na ilişkin görüşmeler sürerken, geçtiğimiz ay diyalog sürecine destek vermek amacıyla süresiz ateşkes ilan eden Nijer Deltası'nı Özgürleştirme Hareketi (MEND) adlı silahlı grup hükümetin ateşkesi tehlikeye sokmakta olduğunu açıkladı. Nijerya ordusunun saklanan silahları bulmak amacıyla düzenlediği operasyonların sivilleri hedef aldığını açıklayan militan grup, hiçbir silah bulunamamasına rağmen pek çok evin yağmalandığını iddia etti. Operasyonların sürmesi halinde ateşkesi sona erdirmeye tehdidinde bulunan MEND, Nijer Deltası halkına Nijerya ordusu tarafından zulüm yapılmasının hoş görülmez olduğunu belirtti.

[Başa Dön](#)

BM DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ ORDUSUNA DESTEĞİ ASKIYA ALDI

BM Barış Koruma Kuvvetleri Şefi Alain Le Roy, Ruanda'nın Özgürleştirilmesi İçin Demokratik Kuvvetler'e (FDLR) karşı mücadele eden Demokratik Kongo Cumhuriyeti ordusuna BM tarafından verilen desteğin askıya alındığını açıkladı. Gerekçe olarak ordu tarafından sivillerin kasıtlı olarak hedef alınmasını gösteren Le Roy, Mayıs ve Eylül ayları arasında ülkenin kuzey Kivu eyaletinde ordu tarafından 62 sivilin kasıtlı olarak öldürüldüğünü kaydetti.

1994 yılında yaşanan Ruanda soykırımının faillerinden olduğuna inanılan ve Ruanda'dan kaçarak ülkenin doğusunda konuşlanan Hutu militan grubu FDLR'e karşı operasyonlar düzenleyen Demokratik Kongo Cumhuriyeti ordusuna, BM Barış Koruma Kuvvetleri Ocak ayından bu yana asker ve mühimmat desteği sağlamaktaydı. Ülkedeki insan hakları savunucuları etnik Hutu'ların ordu tarafından kasıtlı olarak öldürüldüklerini belirtirken, binlerce kadının da tecavüze uğradığını kaydediyor. FDLR'ye karşı

Demokratik Kongo ordusu sivilleri kasıtlı olarak hedef almakla suçlanıyor

operasyonların başlamasından bu yana 6.000 FDLR militanından 1.000 tanesinin silah bırakmasına rağmen, 900.000 kişinin yerlerinden edildiği, 1.000 kişinin öldürüldüğü ve 7.000 kişinin tecavüze uğradığı söyleniyor. İnsan Hakları İzleme Örgütü de Mart ayından bu yana ordu tarafından 270 sivilin kasıtlı olarak öldürüldüğünü ve özellikle kadın ve çocukların hedef alındığını iddia ediyor.

BM yetkilileri iddialar hakkında Demokratik Kongo ve BM yetkililerinden oluşan karma bir komisyonun yapacağı tahkikatın sonucunu bekleyeceklerini belirtirken, hükümet yetkilileri de tahkikatın yürütülmesine olanak tanımak için operasyonların durdurulduğunu açıkladı. Ülkenin İletişim Bakanı Lambert Mende Omalanga sivillerin hedef alındığına dair herhangi bir bilgileri olmadığını, BM'nin orduya verilen desteği çekmekle hata yaptığını ifade etti ve Demokratik Kongo ordusunda da dünyanın herhangi bir yerindeki ordu içerisinde görülebilecek kadar suç unsuru bulunduğu ekledi. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün iddialarına karşı ise "bu grubun hükümetimizi, ordumuzu ya da polisimizi suçlamadığı tek bir gün bile yok, onlar İnsan Hakları İzleme Örgütü için çalışıyor, Kongo halkı için değil" şeklinde cevap verdi.

[Başa Dön](#)

NIJERYA VE BOTSvana BM BÜTÇE DANIŞMA KOMİTESİNE SEÇİLDİ

6 Kasım 2009 Cuma günü BM Genel Kurulu'nda yapılan oylamada 153 oy alan Nijerya ve 150 oy alan Botswana, 53 oy alan Eritre'yi geride bırakarak Bütçe Danışma Komitesine seçildiler. Görev süreleri Ocak 2010'da başlayacak olan Nijerya ve Botswana 16 üyeli komitede üç yıl süreyle görev yapacaklar.

BM Genel Meclisi yardımcı organı olan komitenin temel görevleri arasında BM Genel Sekreteri tarafından Genel Meclis'e sunulan yıllık bütçeyi incelemek ve Genel Meclis'e tavsiyede bulunmanın yanı sıra BM ve ona bağlı ajansların hesaplarını inceleyerek rapor hazırlamak da bulunuyor.

[Başa Dön](#)

KENYA'DA ÇERÇEVE ANAYASA AÇIKLANDI

17 Kasım 2009 Salı günü uzun zamandır üstünde çalışılan Kenya'nın yeni çerçeve anayasa açıklandı. Belgeye göre devlet başkanı seçmenler tarafından seçilecek. Başbakan ise devlet başkanının aksine doğrudan seçilmeyecek; parlamentoda en fazla temsile sahip siyasal partinin ya da koalisyonun lideri olacak. Mevcut anayasanın devlet başkanına verdiği hükümetin başkanı ve hükümetin işleyişi görevleri başbakana devredilecek. Ayrıca parlamento, senato ve ulusal meclis olmak üzere iki kanattan oluşacak. Çerçeveye göre, kendi gelir kaynakları ve yönetmek için otonomileri bulunan bölgesel hükümetler kurulacak. Kabinedeki koltuk sayısı 60'tan 15 ila 20 arasında bir rakama, başsavcının görev süresi de bir dönem olmak üzere 6 yıla indirilecek. Kenyalılar, 17 Aralık'a kadar belgeye yönelik görüşlerini uzmanlar komitesine iletcek. Yeni görüşlerin de eklenmesinden sonra çerçeve anayasanın parlamento'ya götürülmesi bekleniyor. Gelecek Temmuz ayında ise metnin referanduma sunulacağı belirtiliyor. Son olarak 2005'te anayasa değiştirilmeye teşebbüs edilmiş fakat referandumda kabul edilmemişti. Kenya'nın mevcut anayasası İngiltere'den bağımsızlığın kazanıldığı 1963'ten beri yürürlükte bulunuyor. Devlet başkanının yetkileri de dâhil olmak üzere anayasadaki birçok maddenin ülkedeki reform sürecini engellediği sıkça yapılan eleştiriler arasında gösteriliyor.

[Başa Dön](#)

LİBYA'DA TUTUKLU BULUNAN İKİ İSVİÇRELİ İŞ ADAMI SERBEST BIRAKILDI

Temmuz 2008'de tutuklanan Max Goeldi ve Rachid Hamdani adlı iki İsviçreli işadamı Trablus'taki İsviçre elçiliğine teslim edildi. 12 Kasım 2009 Perşembe günü ise iki işadamının ticaret düzenlemelerini ve ikamet kanunlarını ihlal ettikleri, vergi kaçırdıkları gerekçesiyle yılsonuna kadar yargılanacakları Libyalı yetkililer tarafından açıklandı. İki İsviçrelinin durumları bir yılı aşkın bir süredir Libya ve İsviçre arasında diplomatik krize neden oluyordu.

İsviçre Devlet Başkanı Hans-Rudolf Merz

Muammer Kaddafi'nin oğlu Hannibal Kaddafi ve eşi, iki çalışanlarına saldırdıkları gerekçesiyle İsviçre'de tutuklanınca, iki iş adamına Temmuz 2008'de çıkış vizesi verilmemişti. Bunun dışında Libya; karşılık olarak petrol teslimlerini iptal etmiş, İsviçre bankalarındaki milyarlarca Amerikan dolarını çekmiş, bazı diplomatlarını ülkeye çağırması ve İsviçre vatandaşlarına vize vermemiştir. İsviçre Devlet Başkanı Hans-Rudolf Merz, iki işadaminin serbest bırakılması amacıyla Kaddafi'nin oğlunun tutuklanmasından ötürü Ağustos'ta özür dilemişti.

[Başa Dön](#)

MISIR VE CEZAYİR ARASINDA FUTBOL VE DİPLOMASİ KRİZİ YAŞANDI

Kahire'de Cezayir futbol takımını taşıyan minibüs taşlandı

Dünya Kupası eleme maçlarında karşı karşıya gelen Mısır ve Cezayir futbol takımları ilk maçı 14 Kasım 2009 Cumartesi günü Kahire'de oynadı. Play-off ise 18 Kasım'da Sudan'ın başkenti Hartum'da yapıldı. İki maçta da taraftarlar arasında çatışmalar çıktı. Olaylar sonucunda Cezayir ve Mısır arasında diplomatik gerginlik yaşandı. Kahire'de Cezayir futbol takımını taşıyan minibüsün taşlanması sonucunda üç futbolcu başlarından yaralanırken Cezayir'de de Mısırlı şirketlere ait bazı bürolar

saldırıya uğradı. Cezayir İçişleri Bakanı Yazid Zerhouni, Mısırlı yetkilileri Cezayirli futbolcuların korunması için yeteri kadar güvenlik önlemi almamakla suçlamıştı.

Kriz esnasında her iki ülke de karşı tarafın büyükelçilerini çağırıp görüştü. Ayrıca Mısır, Cezayir'deki büyükelçisini 19 Kasım 2009 Perşembe günü Cezayir'de Mısırlı işletmelere ve konutlara karşı gerçekleştirilen saldırılardan ötürü geri çağırıldı. 20 Kasım'da da Cezayir Mısır'daki büyükelçisini çağırıldı. Cezayir Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada Mısır medyasının Cezayir'e yönelik tutumlarını protesto etmek amacıyla bu kararın alındığı ifade edildi.

Olaylı maçtan sonra iki taraf Sudan'ın başkenti Hartum'da play-off'da yeniden karşı karşıya geldi. Mısır'ın yenildiği maçta yine taraftarlar arasında çatışma yaşandı. Mısır'ın Hartum yenilgisinden sonra Mısırlı taraftarlar Kahire'deki Cezayir büyükelçiliği önünde gösteriler düzenledi ve polisle çatıştı. Mısır İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, çıkan olaylarda 35 kişinin yaralandığı belirtildi. Mısır, Hartum'da vatandaşlarına karşı girişilen saldırıları protesto için Kuzey Afrika Futbol Birliği üyeliğini askıya aldığı açıkladı ve FIFA'ya başvurarak iki yıllığına uluslararası futbol liginden ayrılmakla tehdit etti. FIFA ise, 14 Kasım Cumartesi günü Kahire'de meydana gelen olaylarla ilgili Mısır Futbol Kurumu hakkında 19 Kasım 2009 Perşembe günü soruşturma başlattı. Bunun yanında Hartum'daki maç Mısır

ve Sudan arasında da diplomatik krizin doğmasına neden oldu. Mısırlı taraftarların saldırıya uğraması Kahire tarafından Sudan'ın yetersiz koruma tedbirlerine bağlanınca Sudan Dışişleri Bakanlığı Mısır'ın büyükelçisini çağırarak söz konusu suçlamaların Sudan Hükümeti ve halkına hakaret niteliği taşıdığını ve reddedildiğini belirtti.

17 Kasım 2009 Salı günü Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek de açıklamalarıyla sürece dâhil oldu. Parlamento'da yaptığı konuşmasında yurtdışındaki vatandaşların güvenliğinden sorumlu olduklarını; haklarının korunduğundan emin olmaya çalıştıklarını ve herhangi bir saldırıyı kabul edemeyeceklerini ifade etti. 19 Kasım'da ise Cezayir Devlet Bakanı Abdülaziz Belkhadem iki ülke arasındaki ilişkilerin çok önemli olduğunu ve bazı Mısırlıların davranışlarından etkilenilmemesi gerektiğini söyledi.

Mısır-Cezayir gerginliğinde yaşanan en son gelişme ise, Arap Ligi'nin isteği üzerine Afrika Birliği Örgütü dönem başkanı Muammer Kaddafi'nin ilişkilerin düzeltilmesi için arabuluculuğa soyunması oldu. 24 Kasım 2009 Salı günü Kaddafi Mübarek ile telefonda görüştü.

20 yıllık süre zarfında iki ülke ilk defa Dünya Kupası eleme maçlarında karşı karşıya gelirken, Cezayir de 1986'dan bu yana ilk defa Dünya Kupası finallerine yükselmiş oldu.

[Başa Dön](#)

EKONOMİ

DOĞU AFRİKA TOPLULUĞU ORTAK PAZAR ANLAŞMASI İMZALANDI

Doğu Afrika Topluluğu (East African Community-EAC) üyesi devletler Ruanda, Tanzanya, Burundi, Uganda ve Kenya arasında 20 Kasım Cuma günü Doğu Afrika Gümrük Birliği Anlaşması imzalandı. 5 devletin üyesi olduğu Topluluk yaklaşık 125 milyonluk toplam nüfusu ile çok geniş bir pazarı temsil ediyor. İlk olarak 1967 yılında kurulan EAC ancak 10 yıl kadar dayanabilmiş ve 1977 yılında çözülmüştü. 1999 yılına gelindiğinde aynı örgüt Kenya, Uganda ve Tanzanya önderliğinde tekrar kurularak 2004 yılında imzalanan ve 2005 Ocak ayında hayata geçirilen gümrük birliği anlaşması ile bağlarını tekrar kuvvetlendirmişti. Burundi ve Ruanda'nın da katılımıyla son halini alan EAC, Avrupa Birliği Ortak Pazar anlayışını örnek alan 5 üyeli bir topluluk haline gelmiştir.

20 Kasım'da Tanzanya'nın Arusha kentinde üye ülkelerin devlet başkanları tarafından imzalanan Serbest Pazar Anlaşması Doğu Afrika Topluluğu'nun ekonomik entegrasyon hedeflerinde oldukça önemli bir adımı teşkil ediyor. Malların, hizmetlerin ve kişilerin serbest dolaşımını hedefleyen anlaşma ile ticaret hacminin artırılması amaçlanıyor. Adı geçen beş devlet arasında ticaret duvarlarının kaldırılması amacıyla ortak pazar ve gümrük birliği sistemi oluşturuldu. Serbest gümrük

geçişlerine imkan veren anlaşmanın 2010 yılının Temmuz ayı itibariyle parlamentolardan da onay alınması halinde yürürlüğe girmesi bekleniyor. Ayrıca söz konusu gümrük birliği projesinin başarıyla hayata geçmesi halinde 2015 yılında siyasi entegrasyon için zemin yoklama çalışmaları yapılacağı dile getiriliyor.

EAC ticaret duvarlarının kaldırılması amacıyla ortak pazar ve gümrük birliği sistemi oluşturdu

Örgütün Genel Sekreteri Juma Mwapachu, böyle bir protokolün finansal krizin etkilerinin ortadan kaldırılması ve ülkelerin ekonomileri için bir zorunluluk haline geldiğini ifade ederken protokolün taraf devletler arasında ortak pazar sistemine geçişi sağlayacak önemli bir girişim olduğunu açıkladı. EAC üyesi 5 devlet de böyle bir girişimin kısa vadede ciddi ekonomik yükler getireceği kaygısıyla gümrük birliğine gitme konusunda bazı çekincelere sahipler. Vergilerin tek tipleştirilmesi ve ortak gümrük tarifelerinin belirlenmesi, iç gelirlerin azalmasına yol açacak olmasına rağmen, yine de bu olumsuz etkilerin en kısa zamanda ortadan kaldırılması için örgüt bünyesinde bir uzmanlar komitesi kurularak taraf devletler arasında ortak maliye politikalarının oluşturulacağı belirtiliyor.

[Başa Dön](#)

ETİYOPYA'DA 40 TON ALTIN MADENİ BULUNDU

Etiyopya yetkilileri tarafından 10 Kasım 2009 Perşembe günü yapılan açıklamada ülkede 40 tondan fazla altın madenin bulunduğ bildirildi. Madenlerin toplam değerinin 1,7 milyar dolar olduğu ifade edilirken Etiyopya Maden ve Enerji Bakanlığı altının çıkarılıp işletebilmesi için 200 milyon dolara ihtiyaç duyulduğunu belirtti. 44'e yakın şirketin altın arama faaliyetinde bulunduğu Etiyopya'nın yıllık altın ihracından 105 milyon dolar kazandığı ifade ediliyor.

[Başa Dön](#)

KENYA'DAKİ TURKANA GÖLÜ RÜZGAR ENERJİSİ PROJESİ SEKTEYE UĞRADI

Geçtiğimiz Ekim ayında Kenya'da Turkana Gölü çevresinde hayata geçirilmesi planlanan ve özel sektör tarafından finanse edilen Turkana Gölü Rüzgar Enerjisi Projesi hükümet garantisine takılarak sekteye uğradı.

Fırtına mevsiminin başlamasıyla birlikte sigortalanmayan tribünlerin hasar maliyetlerinin çok yüksek olacağını belirten finansman şirketin beklentisi, Kenya Hükümeti'nin ortaya çıkabilecek riskler için garanti sağlaması.

Hükümet ise, projenin hayata geçirilmesi için imzalanan metni öne sürerek tüm sigorta masraflarının finansman şirket tarafından karşılanması gerektiği hususunda ısrarcı.

Uzmanlara göre, finansman şirket ile Hükümet arasındaki mali kriz çözülemez ise, bu sadece Kenya'nın değil aynı zamanda Afrika'nın da kaybı olacak. Çünkü proje ile amaçlanan sadece Kenya'nın değil tüm Kıta'nın elektrik ihtiyacının önemli bir kısmını karşılamak.

[Başa Dön](#)

SENEGAL'DE GREV

Senegal'de İş Müfettişleri ve Denetmenleri Sendikası 12 Kasım'da 72 saatlik genel grev ilan etti. Sendika iş müfettişlerinin ve denetmenlerinin ücretlerinin ve çalışma koşullarının 1976'dan beri iyileştirilmediğine dikkat çekti.

İş müfettişleri ve denetmenleri ülkede iş mevzuatının uygulanmasını denetlemekle yükümlüler. Sendika yöneticisi İbrahim Dieng, hükümet tarafından istihdam edilen iş müfettişlerinin sayısının 130'dan fazla olmadığını belirterek, sayının artmasının ülke genelinde çalışma koşullarının ve iş mevzuatının iyileştirilmesinde hayati öneme sahip olduğunu ifade etti. Grev sendika temsilcileri ve Kamu Hizmetinden Sorumlu Bakanlık arasında müzakerelerin başlayacağını açıklanması ile son buldu.

[Başa Dön](#)

MONTREAL'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN PETROL GÖRÜŞMELERİNDE AFRİKA İLE İMZALANAN ANLAŞMALAR ELEŞTİRİLDİ

Kanada'nın Montreal şehrinde 55 farklı ülkeden petrol şirketi yetkililerinin katılımıyla 18 Kasım'da petrol, gaz ve madencilik endüstrilerinde şeffaflığı desteklemek amacıyla görüşmeler gerçekleştirildi.

Görüşmelerin ana gündeminde, petrol ve maden aramak için verilen lisanslar yer aldı. Katılımcıların çoğuna göre, Afrika'daki bazı ülkelerin kamu yetkilileri arama lisanslarını verirken kendi lehlerine ancak ülkelerinin aleyhlerine olan şartların altına imza atıyor.

Görüşmeye katılan yetkililerden Diarmid O' Sullivan yaptığı konuşmada, Angola'da petrol blokları için yapılan ihaleleri hatırlatarak, 3 ihalede de aynı üst düzey yetkililerin isimlerinin olduğuna dikkat çekti

ve Üretim Sanayi Şeffaflık Girişimi'nin (EITI) imtiyaz tahsislerinde açıklık sağlayacak daha etkin bir yapılanma içerisine girmesi gerektiğini belirtti.

Diğer katılımcılar ise, anlaşmalarda açık lisans ve sözleşme hükümlerine daha şeffaf bir biçimde yer verilmesi gerektiğini vurgulayarak Nijerya ve Ekvator Ginesi ile imzalanan anlaşma hükümlerindeki aksaklıklara dikkat çektiler.

Görüşmelerin ardından taraflar, Üretim Sanayi Şeffaflık Girişimi'nin yeniden yapılandırılması ve kontrollerin sıkılaştırılarak, yanlış hükümler konusunda tarafların uyarılması konusunda mutabık kaldılar.

[Başa Dön](#)

TANZANYA ENERJİ PAZARINA AÇILABİLMEK İÇİN PETROL SEKTÖRÜNÜ OLUŞTURMAYA HAZIRLANIYOR

Tanzanya'daki bir petrol üretim rafinerisi

Tanzanya hükümeti, petrol fiyatlarını dengelemek ve rekabete katkı sağlamak amacıyla petrol üretim piyasasına girmeye hazırlanıyor. Neredeyse 4 yıldan beri Meclis'ten onay almış olan devlet şirketleri eliyle uluslararası petrol piyasasına girmeyi hedefleyen tasarı, sektörel bir altyapı oluşturarak petrolü fiyatlardaki bozulmaya karşı korumayı hedefliyor. Hükümeti böylesine stratejik bir karar almaya yöneltten durum ise, ülkedeki

birçok petrol şirketinin yabancı menşeli olması.

Kararın ardından Tanzanya Petrol Geliştirme İşbirliği (TPDC) yaptığı açıklamada, Tanzanya petrolünün ülke dışında dağıtımı için Tanzanya Petrol Ticaret Limitet Şirketi ile anlaşmaya varıldığını belirtti. Ayrıca petrolü pazarlama konusunda bir firma veya konsorsiyum ile kamu-özel sektör işbirliği içerisine girmek istediğini de duyurdu.

[Başa Dön](#)

RUANDA- UGANDA SINIRI 7 GÜN 24 SAAT AÇIK TUTULACAK

Ruanda ve Uganda, insan ve mal dolaşımını kolaylaştırmak amacıyla ortak sınırın 7 gün 24 saat açık kalmasına karar verdiler. Önümüzdeki yıl Nisan ayından itibaren uygulamaya konması planlanan bu gelişmeyi, geçiş noktalarında artacak trafiği düzenlemek için yeni kuralların uygulamaya konması takip edecek. Ayrıca, sınırda güvenliği ve kontrolü sağlamak amacıyla daha fazla güvenlik personeli ve gümrük yetkilisi kontrol noktalarına yerleştirilecek.

Kararın ardından Ruanda Gelir Kurumu Başkanı'nın yaptığı açıklamada, sınır ticaretinin iki ülke ekonomisine de olumlu yönde katkı sağlayacağı belirtilerek, yeni uygulamayla beraber sınırdaki geçiş noktalarında personelin artırılması suretiyle istihdamda da artış olacağını altı çizildi.

[Başa Dön](#)

KENYA VE UGANDA DEMİRYOLLARI KURUMU YENİ DEMİRYOLU HATTI İNŞASINA BAŞLAYACAK

Kenya ve Uganda Demiryolları Kurumu yeni bir standart demir yolu hattı inşasına başlanacağını açıkladı. Kenya'nın uzun süredir bütçesini ayırmış olduğu bu projenin amacı, Mombasa ile Malaba arasında modern tasarımı, yüksek kapasiteli, standartlara uygun demiryolu hattı inşa etmek.

Proje yöneticisi James Muleva'nın yaptığı açıklamada, projenin pozitif bir ivme olduğu çünkü ülke ekonomisi hızla gelişirken ulaşım ve taşımacılıkta demiryollarına olan ihtiyacın arttığını belirtti. Muleva ayrıca, 40 milyon dolar maliyetindeki projenin olabildiğince çabuk bitirileceğini de açıklamasına ekledi.

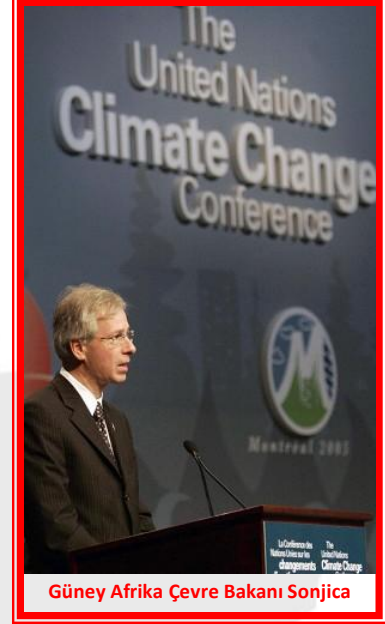
Uzmanlara göre, demiryolları hatlarının artması ve iyileştirilmesi ülke hinterlandıyla olan ticaret bağlarının sıklaşmasına ve ticaret yoğunluğu daha az olan iç bölgelerin ticarete katılmasına katkı sağlayacak.

[Başa Dön](#)

GÜNEY AFRIKA ÇEVRE BAKANİ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ANLAŞMASINA YÖNELİK ŞÜPHELERİNİ DİLE GETİRDİ

Güney Afrika Çevre Bakanı Sonjica, ülkesinin, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı ardından imzalanan anlaşmanın kapsamlı, iddialı ve adil bir uluslararası iklim değişikliği anlaşması ile değiştirilmesi konusunda, anlaşmaya karşı olan diğer ülkelerle beraber hareket edeceğini açıkladı.

Güney Afrika Çevre Bakanı'nın birinci ağızdan yaptığı açıklamada, Güney Afrika'nın bu tavrını Aralık ayında Kopenhag'da yapılması planlanan Zirve'de de sürdüreceğini söyledi ve Güney Afrika'nın müzakereler sonucu ortaya çıkan anlaşma için ihtiyatlı bir iyimserlik içinde olduğunu vurguladı. Bakan Sonjica ayrıca, Güney Afrika'nın gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler arasında anahtar prensipler konusunda çıkan ayrılıklarda temkinli bir pozisyon benimseyeceğini de belirtti. IGüney Afrika'nın küresel bir işbirliği için kararlılığına dikkat çeken Bakan, gelişmiş ülkelerin sera gazı emisyonlarını azaltması için Güney Afrika'nın üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceğini de ekledi.

Güney Afrika Çevre Bakanı Sonjica

[Başa Dön](#)

IMF GANA'DA BATI AFRIKA BÖLGESEL TEKNİK YARDIM MERKEZİ AÇACAK

IMF Afrika Departmanı yöneticisi Antoinette Sayeh Gana'nın başkenti Accra'ya yaptığı ziyarette Batı Afrika'da açılacak ikinci bölgesel teknik yardım merkezi için Gana'yı tercih ettiklerini açıkladı. 1993 yılından bu yana IMF, Afrika'da toplam yedi bölgesel teknik yardım merkezi açtı. IMF'nin Afrika dışında Pasifik bölgesi, Karayipler, Ortadoğu'da da benzer merkezleri bulunuyor ve 2010 yılına kadar Afrika'da iki merkez daha açması planlanıyor.

Bu merkezlerin IMF'nin bölgesel yaklaşımının bir parçası olduğu ve bölgelerin yardım gerekliliklerini daha kolay tespit etmeye, yardım yapanlar ve yardım alanlar arasındaki ikili işbirliğini arttırmaya hizmet ettikleri ifade ediliyor. Bu sayede IMF'nin bölge ülkelerinin ihtiyaçlarına daha hızlı karşılık vermesi amaçlanıyor. Bu anlamda Gana'da açılacak olan merkezin Cape Verde, Gambiya, Gana, Nijerya, Liberya ve Sierra Leone için hizmet vererek IMF ile olan işbirliğini arttırmalarının hedeflendiği ifade ediliyor. Bu ülkelerin farklılıklarına rağmen benzer makroekonomik politikalar izlediği ve bu nedenle ekonomik kapasitelerini arttırmak için ihtiyaçlarının da benzer olduğu belirtiliyor.

[Başa Dön](#)

İNSAN HAKLARI

KENYA'DA TEMASLARDA BULUNAN UCM SAVCISI OCAMPO SORUŞTURMA BAŞLATMAK İÇİN ALT-DAİRE'YE BAŞVURACAĞINI AÇIKLADI

Kenya'da üç güren temaslarda bulunan Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (UCM) Başsavcısı Luis Moreno-Ocampo, 5 Kasım 2009'da yaptığı açıklamada, ülkede son seçimin ardından gerçekleşen insanlığa karşı işlenen suçları incelemek için soruşturma başlatacağını ifade etti. Aralık ayında ön yargılama dairesinden soruşturma açmaya izin vermesini isteyeceğini söyledi ve 2 Numaralı Ön Yargılama Dairesi'nin yargıçlarının belli olduğunu açıkladı. Aralık'ta daireden onayın alınması durumunda 2010'a kadar soruşturmanın bitebileceğini ifade eden Ocampo, suçluların belirlenerek 2010 seçimlerinin barışçıl bir ortamda gerçekleşmesinin sağlanabileceğini kaydetti.

Ocampo, Kenya Devlet Başkanı Mwai Kibaki ve Başbakan Raila Odinga ile bir araya geldi. Kibaki, görüşmenin yapıcı olduğunu ifade ederken; Odinga da geçmişteki sorunların tekrarlanmaması için hükümetin reform gündemine bağlı kalmaya devam edeceğini söyledi. Savcı, liderlerle yaptığı ortak basın toplantısında Kenya'da gerçekleşenlerin insanlığa karşı suç olduğunu bir kez daha hatırlatarak sorunun çözümünde ilerleme kaydedilmesi gerektiğini ifade etti. Kenyalı liderlerin süreci UCM'ye kendilerinin götürmesini kabul etmediklerini fakat işbirliğinde bulunacaklarını kendisine söylediklerini belirtti. Ocampo, Kenya'da mahkemenin kurulabileceğini de ifade etti.

(Soldan sağa) Luis Moreno-Ocampo, Raila Odinga ve Mwai Kibaki

Öte yandan Kenya'da şiddet olaylarını inceleyecek özel mahkemenin kurulması 11 Kasım 2009 Çarşamba günü az sayıda vekilin parlamentoda oylamaya katılması yüzünden bir kez daha ertelendi. Kibaki ve Odinga'nın mahkemenin kurulmasını desteklemelerine rağmen mahkemenin kurulması girişimi üçüncü kez parlamentoda yeterli çoğunluk sağlanamadığı için başarısızlıkla sonuçlandı. Mahkemenin Kenyalı ve yabancı yargıçlardan oluşması planlanıyor.

[Başa Dön](#)

SOMALİ, BM ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ'Nİ ONAYLAYACAĞINI AÇIKLADI

20 Kasım 2009 Cuma günü UNICEF, Somali'nin Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni onaylayacağını açıkladı. UNICEF, Sözleşme'nin uygulanmasının çatışma, doğal felaket ve kronik fakirlik mağduru Somalili çocuklar için çok önemli olduğunu ifade etti. Somali sözleşmeyi 2002'de imzalamıştı. BM Genel Kurulu tarafından 20 sene önce kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi, en geniş katılıma sahip uluslararası insan hakları antlaşması olarak değerlendiriliyor. 18 yaşın altındaki çocukları ayrımcılıktan, şiddetten, istismardan ve ihmalden korumayı amaçlıyor.

[Başa Dön](#)

ÇAD'DA ALTI YARDIM KURULUŞU ÇALIŞMALARINI DURDURDU

BM, personelinin kaçırılması ve öldürülmesi tehlikesi nedeniyle aralarında Uluslararası Kızıl Haç'ın da bulunduğu 6 yardım kuruluşunun Çad'daki faaliyetlerini durdurduğunu 13 Kasım 2009 Cuma günü açıkladı. Kararla birlikte en az 37.000 kişinin yardımsız kalacağı belirtildi. BM, geçen yıldan bu yana yardım görevlilerine karşı yapılan saldırıların iki katına çıktığına dikkat çekti. BM'nin açıklaması Çadlı yardım görevlisinin öldürülmesinden ve 9 Kasım Pazartesi günü Kızıl Haç çalışanı Laurent Maurice'in kaçırılmasından sonra yapıldı. Ülkede en az 70 yardım kuruluşu gıda ve ilaç yardımında bulunuyor.

[Başa Dön](#)

BATI SAHRALI AKTİVİST AMİNATOU HAİDAR AÇLIK GREVİNDE

Aminatou Haidar açlık grevine başladı

Geçen ay ödül aldığı New York'tan dönerken Fas tarafından Kanarya Adaları'na geri gönderilen Aminatou Haidar, 15 Kasım 2009 Pazar günü açlık grevine başladı. Evine dönmesine izin verilmezse ölene kadar açlık grevine devam edeceğini söyleyen Haidar'ın Batı Sahra'ya gitmesine Fas izin vermemiş; Haidar da yeniden Kanarya Adaları'na dönmek zorunda kalmıştı. Haidar, Fas'ın pasaportunu aldığını iddia ederken Fas bunu kabul etmiyor. Belgedeki adres kısmına Batı Sahra yazan Haidar, bunu hep yaptığını fakat ilk defa polisin duruma müdahale ettiğini

söyledi. Kasım ayının ortalarında ise İspanya Dışişleri Bakanı Miguel Angel Moratinos, Faslı yetkililerle görüşmesinin ardından Haidar'a Fas'a dönebilmesi için mülteci statüsü önerdi.

Fas Dışişleri Bakanı Tayip Fassi Fihri konu ile ilgili yaptığı açıklamasında Haidar'ın isteyerek Fas vatandaşlığından vazgeçtiği için sınır dışı edildiğini söyledi. 23 Kasım Pazartesi günü de BM Genel Sekreteri Ban Ki-Mun'dan konuyla ilgili açıklama geldi ve son dönemlerde Sahra aktivistlerin tutuklanması ve Haidar'ın durumu ile bölgede artan gerginlikten endişe duyduğunu ifade etti. Fas ve Polisario Cephesi'ni, BM Genel Sekreteri Batı Sahra Özel Temsilcisi Christopher Ross ile görüşme takviminin belirlenmesi konusunda işbirliği yapmaya çağırıldı.

[Başa Dön](#)

BEMBA GOMBO'NUN YARGILAMASI 27 NİSAN'DA BAŞLAYACAK

Uluslararası Ceza Mahkemesi Yargılama Öncesi III No'lu Daire Bemba Gombo'nun yargılanmasına 27 Nisan 2010'da başlanacağını duyurdu. Demokratik Kongo Cumhuriyeti Eski Başkan Yardımcısı Gombo, UCM'de insanlığa karşı iki suçtan (tecavüz ve adam öldürme) ve üç savaş suçundan (tecavüz, adam öldürme ve yağma) yargılanacak. Söz konusu suçların 26 Ekim 2002 ve 15 Mart 2003 tarihleri arasında Orta Afrika Cumhuriyeti'nde işlendiği iddia ediliyor.

Ağustos ayında Gombo hakkında Yargılama Öncesi III No'lu Daire tarafından şartlı tahliye kararı verilmişti. Gombo'nun yargılanması başlayana kadar gözetim altında tutularak, gerekli görüldüğünde özgürlüğünün kısıtlanması şartıyla barınması için Belçika, Portekiz, Fransa, Almanya, İtalya ve Güney Afrika'ya davet yapılmıştı. Ancak karar UCM Başsavcısı Luis Moreno-Ocampo tarafından temyiz edilmiş ve mahkeme Gombo'nun kaçması ve mahkemece dinlenecek tanıklara zarar vermesi ihtimallerini göz önünde bulundurarak tahliye kararını durdurmuştu.

Yargılama Öncesi III No'lu Daire Gombo'nun dava dosyasının hazırlanması işleminin tamamlandığını ve Kongo Kurtuluş Hareketi'ne liderlik ederek, 2002 ve 2003 yılları arasında Orta Afrika'da işlenen savaş suçlarından sorumlu olması dolayısıyla Roma Şartı'nın 28. Maddesini ihlal etmesi nedeniyle yargılanacağını açıkladı.

[Başa Dön](#)

CHARLES TAYLOR HAKKINDAKİ TÜM SUÇLAMALARI REDDEDİYOR

Lahey Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi tarafından yargılanmakta olan Liberya eski Devlet Başkanı Charles Taylor verdiği ifadede 2006 yılında Nijerya'da sürgünde bulunduğu sırada o dönemki

Nijerya Devlet Başkanı tarafından hapsedildiğini iddia etti. Kendisine ülkede serbestçe dolaşma sözü verildiğini belirten Taylor, Nijerya Devlet Başkanı Olesagun Obasanjo'nun hem kendisine hem de dünya kamuoyuna yalan söylediğini öne sürdü.

Charles Taylor

Taylor, Aralık 1989'da Libya'nın mali desteğini alan Liberya için Ulusal Yurtsever Cephe adlı bir grupla hükümeti devirme girişiminde bulunmuş ve Taylor'un kısa sürede ülkeyi kontrol altına almasıyla patlak veren içi savaş 1996 yılında sonlanmıştı. 2 Ağustos 1997'de devlet başkanı seçilen Taylor'a karşı isyan girişiminde bulunan Barış ve Demokrasi için Birleşik Liberya Cephesi adlı bir silahlı grup 1999'da ülkenin büyük bir kısmını kontrolü altına almıştı. Taylor, 14 yıl süren iç savaşın ardından 2006'da devlet başkanlığı görevinden indirilerek Nijerya'ya sürgüne gönderilmiş ve Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi'ne teslim edilmesi için baskılar artınca, 28 Mart 2006'da

kaybolduğu, Nijerya hükümetinin de Taylor'un mülteci haklarına son verdiği açıklanmıştı. Ertesi gün Kamerun sınırını geçmeye çalışırken yakalanan Taylor'un davasının Lahey Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi'nde görülmesine BM Güvenlik Konseyi'nce Haziran 2006'da oybirliği ile karar verilmişti.

Temmuz ayından bu yana sorgulanmakta olan Taylor, hakkındaki tüm suçlamaları reddediyor. Aralarında terörizm, cinayet, tecavüz, çocuk kaçırmaya ve sakat bırakmanın da bulunduğu 11 ayrı suçla itham edilen Taylor, verdiği ifadede Obasanjo'nun 2006 yılında kendisinin kaybolduğu yönündeki açıklamaların da yalan olduğunu iddia etti. Obasanjo ile karşı karşıya gelerek gerçekleri sormak istediğini belirten Taylor, ayrıca bölgeye silah arzı sağlayan İngiliz ve Amerikan hükümetleri arasında oynanan oyunların kurbanı olduğunu iddia etti. Mahkemece yargılanmasının ABD'nin Batı Afrika petrol rezervlerini kontrol altına alma planının bir parçası olduğunu belirterek, Sierra Leone'deki isyancılara elmas karşılığı silah sattığı suçlamalarını da kabul etmediğini kaydetti ve mahkemeyi siyasi ve ırkçı olarak nitelendirdi.

İfadesinin sona ermesinin ardından mahkeme heyeti, Taylor'un iddialarının doğruluğunun tespiti için çapraz sorguya başladı. Taylor'un yargılanmasının iki yıldan fazla sürmesi bekleniyor. Savcılık makamı dava süresince yaklaşık 144 kişinin görgü tanığı olarak dinlenmesini istiyor.

[Başa Dön](#)

İNGİLTERE ARAP OLMAYAN DARFURLU MÜLTECİLERİN ÜLKEDE KALMASINA İZİN VERDİ

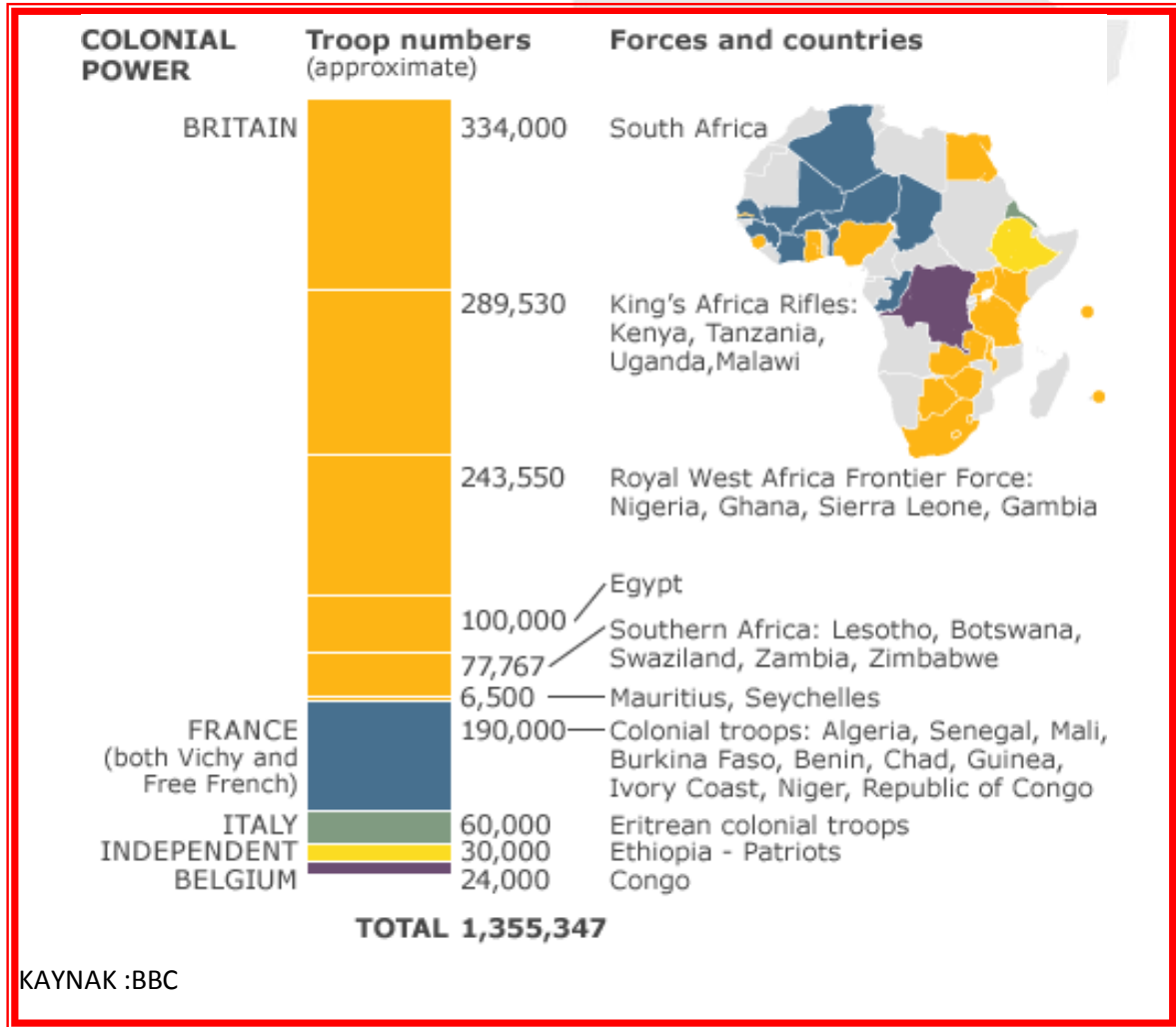
3 Kasım 2009 Salı günü İngiltere İçişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, sığınma hakkı arayan Arap olmayan Darfurluların tehlikeli olacağı gerekçesiyle Sudan'a geri gönderilmeyecekleri; İngiltere'de kalmalarına izin verileceği ifade edildi. Mültecilerin İngiltere'de 5 yıl kalabilecekleri; bu süre zarfında

Sudan'da güvenliğe ilişkin periyodik değerlendirmelerin yapılacağı belirtildi. Kararın, çeşitli uluslararası yardım kuruluşlarının Sudan'a dönen Arap olmayan mültecilerin durumunun tehlike arz ettiğini açıklamasından sonra alındığı bakanlık yetkililerince kaydedildi.

[Başa Dön](#)

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN 70. YILDÖNÜMÜNDE UNUTULAN AFRİKALİ ASKERLER HATIRLANDI

8 Kasım 1942'de İngiliz ve ABD güçlerinden oluşan bir görev kuvvetinin Fas ve Cezayir kıyılarına yaptığı çıkarmanın dışında da Afrika kıtası ülkelerinden pek çok askeri birlik İkinci Dünya Savaşı'nın farklı cephelerinde savaşa katılmışlardı. Fakat bugüne kadar kimi zaman bir detay olarak geçilen kimi zaman da hiç konu edilmeyen Afrikalı gaziler İkinci Dünya Savaşı'nın 70. yıldönümü bütün dünyada anılırken "bugün kaçımız 1 milyondan fazla Afrikalının bu savaşa katıldığını hatırlıyor?" sorusuyla seslerini duyurdular.

İkinci Dünya Savaşı'nda 1 milyondan fazla Afrikalı Kuzey Afrika çöllerinde, Burma ormanlarında ve Almanya semalarında savaşa katılmıştı. Sayıları giderek azalan gazilerin pek çoğu ise bugün yoksulluk içinde yaşıyor. Üstelik kendileri için en ağır olanın da tarihin tozlu sayfalarında kaybolup gitmek olduğunu dile getiriyorlar.

İkinci Dünya Savaşı Afrika için 1939'da değil 1935'te başlamıştı. Eritreli binlerce koloni birliğinin destek verdiği İtalyan askerleri Etyopya'ya saldırdığında, İmparator Haile Selassie İngiltere'ye kaçmak zorunda kaldıysa da "Patriots" olarak bilinen vatansever birlikler savaşa devam ettiler. O gün

Jagama Kello (ortada) İtalya'ya karşı savaşan birlikteyken

savaşan vatanseverler arasında yer alan Jagama Kello, evinden ayrılmış ve İtalya'ya karşı savaşan bir gerilla birliğine katılmış 15 yaşında bir gençti. Sierra Leone'den John Henry Smythe de savaşa katılan bir diğer gazi. Smythe öğretmeninine ona verdiği Adolf Hitler'in "Mein Kampf"ından "iktidara gelirse siyahlara ne yapacağını öğrenmiştik" diyerek, kitaptan etkilenmesinin ardından Royal Air Force'a katılmak ve Almanya semalarında uçan bombacılar arasında olmak için çaba sarf ettiğini belirtti.

Smythe'ye göre, diğer arkadaşları da onunla aynı fikirdeydiler. Zimbabve'nin bağımsızlığı için savaşan Joe Culverwell de savaşın ilan edildiği 1939 yılında İngilizler için gönüllü olmuştu. Culverwell "şimdi aptalca gelebilir ama o zamanlar biz de onlar kadar İngilizdik" diyor. Nijeryalı Marshall Kebby gibi bazı Afrikalı askerler için ise ordu hayatının gerçekleri propagandadan çok farklıydı. Marshall Kebby, bir koloni askeri olarak çok kötü muamele gördüğünü ve Nijeryalı tek bir memurun bile bulunmadığı, herkesin İngiliz olduğu ordu içinde adaletsizliklerle karşı karşıya kaldığını ifade etti.

Smythe, 18 Kasım 1943 gecesini başlattıkları hava saldırısında uçağının Almanya'nın Mannheim şehrine düşmesinden sonra Almanların kendisinden bilgi almaya çalıştıkları savaş kampında 18 ay mahkum olduğunu belirtti. İşbirliğine zorlanan Smythe sorgulandığı sırada "sen bir siyah adam olarak beyazların savaşlarında yer almamalısın" diyen yargıçların idamına karar verip vermeyeceklerini bekleyerek zamanın geçtiğini söyledi. Kebby ise, dünyanın öteki ucunda Hintlilerle bir araya gelmişti. Hintlilerin bağımsızlık hareketi lideri Mahatma Gandhi ile cepheye giden Kebby şöyle diyor: "bir asker olarak yaptığım en iyi şeylerden biri şuydu: Gandhi'yi askeri bir selamla selamladım ve sordum; 'Hindistan özgür olacak ondan sonra Afrika için ne yapacaksınız?' Verdiği cevap şu oldu: 'Hindistan Afrika için hiçbir şey yapmayacak fakat Hindistan İngilizlerle vahşi olmayan bir yolla savaşmanız için size manevi bir destek sağlayacak.'"

İkinci Dünya Savaşı sonrasında gaziler, evlerine geri dönmek ve bir iş bulmak zorunda kalmışlardı. Pek çoğu hiçbir iş sahibi olamadığı gibi yıllarca verdikleri hizmetlerin karşılığını çok az bir ödül aldılar. Şubat 1948'de aralarında Kalimu Glover'ın da bulunduğu Ganalı gaziler imza toplayarak eyalet

valisine dilekçe vermişlerdi. Fakat onları karşılaması gereken yerde üzerlerine ateş açan polislerle tepki olarak Accra sokaklarında şiddet olaylarına karışmışlardı. Kebby, bütün Afrikalı askerlerin hayata dair yeni şeyler öğrenerek geri döndüklerini ve eski hizmetkarlar olarak nitelediği kendisinin ve kendisi gibi savaşan arkadaşlarının ülkelerine özgürlük kazandırdığını söyledi.

[Başa Dön](#)

ÇEVRE VE SAĞLIK

KARAHUMMA SALGINI

“Des” adı verilen sivrisinek karahumma virüsünün taşıyıcısı

“Des” adı verilen bir sivrisineğin sebep olduğu ve sıtmaya benzer belirtiler gösteren “karahumma” ya da “yeni gün humması” adıyla da bilinen Dang Ateşi hastalığı Afrika’da giderek yayılıyor. Senegal’de 55 vaka belirlenirken, Cape Verde’de 14.000 kişinin hastalığa yakalandığı, 102 kişinin durumunun ağır olduğu ve şu ana kadar 6 kişinin yaşamını yitirdiği belirtiliyor. Cape Verde Başbakanı Jose Maria Neves’in de hastalığa yakalananlar arasında olduğu kaydedildi.

Sarıhummaya benzer şekilde ani ateş yükselmesi, bitkinlik, titreme, baş ağrısı belirtileriyle ortaya çıkan hastalık Sudan’da 2005 yılında bir ay içerisinde 79 kişinin yaşamını yitirmesine neden olmuştu. Uzmanlar henüz hastalığı önleyici bir aşı geliştirilmediğini belirtiyor. Ayrıca hastalığın herhangi bir tedavisinin mümkün olmadığı, yalnızca belirtileri hafifletecek tedaviler uygulanabildiği ifade ediliyor. Senegal Sağlık Bakanlığı, ülke çapında halkın hastalık hakkında bilgilendirilmesi amacıyla kampanya başlatıldığını açıkladı. Bakanlık, virüsün taşıyıcısı olan “des” sivrisineğinin kapalı alanlarda üremesi nedeniyle hastalığın şehir merkezlerinde daha çok görüldüğüne ve gençler ile yetişkinlerin risk grubuna girdiğine dikkat çekti.

[Başa Dön](#)

AFRİKA ÜLKELERİ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ GÖRÜŞMELERİNDE 1 GÜNLÜK BOYKOT UYGULADI

Aralık ayında gerçekleşecek Kopenhag Zirvesi öncesinde, gelişmekte olan ve gelişmiş ülkeler, iklim değişikliğini görüşmek için Barselona’da bir araya geldi. 2-6 Kasım 2009 tarihleri arasında düzenlenen Kyoto Protokolü sonrası iklim değişikliği rejimine ilişkin taleplerine dikkat çekebilmek için Afrika ülkelerinin toplantıları bir gün boykot etmesi Barselona Zirvesi’ne damga vurdu. Boykot eden ülkeler arasında Etiyopya, Cezayir ve Gambiya yer aldı. Gelişmekte olan ülkelerin zengin ülkeleri hedef alan

ciddi konuların görüşülmesi isteklerinin karşılık bulamadığını ifade eden Güney Afrika heyetinden Alf Wills örnek olarak Avrupa, Japonya ve Kanada'nın sera gazı salınımlarını Kyoto Protokolü'nde belirlenen değerlerin altına düşürmeye hazırlıklı olmamalarını verdi. Wills, taleplerinin sürekli ertelenmeye maruz kaldığını da hatırlattı. Kongo Demokratik Cumhuriyeti heyetinden Kabeya Tshikuku da diğer grupların iklim değişikliği rejimi hakkında yeterince ciddi konuşmadığını söyledi.

Afrika ülkelerinin toplantıları bir gün boykot etmesi Barselona Zirvesi'ne damga vurdu

Afrika ülkeleri, gelişmiş ülkelerden sera gazlarının 2020'ye kadar daha fazla oranda indirileceğine dair söz aldıktan sonra, boykotlarına 3 Kasım 2009 Salı günü sona erdirdiler. Afrika ülkelerine göre, gelişmiş ülkelerin 2020 itibarıyla sera gazı salınımlarını 1990 seviyelerinin en az % 40'ı oranında azaltmaları gerekiyor.

[Başa Dön](#)

GREENPEACE'İN YENİ BAŞKANI GÜNEY AFRİKALI KUMI NAIDOO

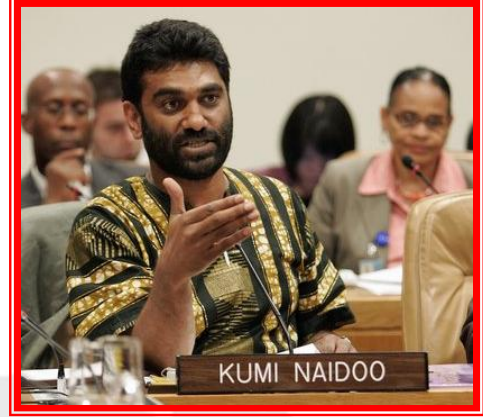
Greenpeace'in yeni Uluslararası Genel Direktörü Güney Afrikalı Dr. Kumi Naidoo oldu. 15 Kasım'da 9 yıllık görevini dolduran Gerd Leipol'dan bayrağı devralan Naidoo, örgütün ilk Afrikalı başkanı ve aynı zamanda tanınmış insan hakları savunucularından biri.

Johannesburg'ta düzenlediği ilk basın toplantısında Kumi Naidoo, "Kopenhag Zirvesi, liderlerin biraraya gelerek, iklim kaosuna meydan vermeyecek, kanuni bağlayıcılığı olan bir anlaşma sağlamaları için büyük bir fırsat sunuyor. Liderlerimiz neyin rahat olduğu değil, neyin doğru olduğunu bulacak cesarete ihtiyaç duyuyor. Seçtiğimiz liderler iklimi kurtarmak için hareket etmelidir. Toplu göçler, açlık ve iklim değişikliğinin denetlenemez gidişinin sebep olacağı kitlesel yokoluş tehditlerini önlemeliler" dedi. Ve dünya liderlerinin yaklaşan BM Kopenhag İklim Zirvesi'ne katılmamalarının ve iklimi kurtarmaya yönelik adil, bağlayıcı bir anlaşma üzerinde mutabık kalmamalarının hiçbir mazereti olmayacağını vurguladı.

Greenpeace'in faaliyetlerine her zaman hayranlık duyduğunu söyleyen Naidoo, örgütün çalışma biçimini de ilham verici olarak tanımladı. "Dünyaya yardım etme kaygısı ve tutku bir araya geldiği zaman ortaya iyi işler çıkıyor ve dünyada gerçek değişimler yaratılıyor. Dünyamızın içinde bulunduğu

bu ölümcül rotada kritik bir rol oynayan Greenpeace'in, en değerli küresel topluluk olduğuna inanıyorum" diyen Naidoo'nun başkanlık döneminde hedefinin yoksullukla mücadele olacağı vurgulanıyor.

Çocukluğundan bu yana aktivist olan Kumi Naidoo, 15 yaşındayken ülkesinin özgürleşme mücadelesine katıldı. Eğitim sistemindeki ırk ayrımına karşı ulusal öğrenci direnişinde liderlik yaptı. Polis tacizleri, tutuklamalar ardından 1989 yılında İngiltere'ye sürgüne gitmek zorunda kaldı. Sürgün yıllarından sonra Güney Afrika'ya dönen Naidoo, ülkesinde ve dünyada sivil toplum hareketlerini güçlendirmek üzere çalışmalarına devam etti.

2003'te Birleşmiş Milletler eski Genel Sekreteri tarafından BM Sivil Toplum İlişkileri'nde Eminent Persons Paneli'ne atandı. 2005'te ise yoksulluğa karşı çalışmalar yürüten kampanyacıları bir araya getirmeyi hedefleyen "Yoksulluk Karşıtı Küresel Çağrı"nın kurucularından oldu. 2005 yılından beri devam eden bu hareket, zaman içinde, yoksulluğa karşı çalışmalar yürüten kampanyacıların bir araya geldiği bir koalisyona dönüştü. Bugün Naidoo'nun eşbaşkanlığını yürüttüğü "Yoksulluk Karşıtı Küresel Çağrı" 100'den fazla ülkede halk ile birlikte hareket ederek liderlere ticaret, borçlar, iklim değişikliği, cinsiyet eşitliği gibi konularda verdikleri sözleri tutmaları için baskı yapıyor.

Daha önce CIVICUS (Dünya Sivil Katılım Topluluğu) Genel Sekreterliği görevini de yürüten Naidoo aynı zamanda, Greenpeace'in de üyesi olduğu "İklim Değişikliği için Küresel Eylem" grubunun da başkanlığını yapıyor. "İklim Değişikliği için Küresel Eylem" grubu, Aralık ayında Kopenhag'da gerçekleşecek olan iklim toplantısından güçlü bir anlaşma çıkması için çalışmalar yürütüyor.

[Başa Dön](#)

ETİYOPYA'DA OKYANUS MU OLUŞUYOR?

Geophysical Research Letters'in son sayısında yayımlanan rapora göre, 2005'te, çöllük alanda 56 km uzunluğunda ve 6 metre genişliğinde meydana gelen büyük çatlak okyanusun habercisi olabilir. Araştırmayı yürüten bilim adamları, tezlerini, yüzeydeki volkanik hareketler ile okyanus tabanındaki hareketler arasındaki benzerliğe dayandırıyorlar. Arap Yarımadası'nın altındaki Arap Boynuzu bölgesinin kıvrımında bulunan çatlakın büyümesi ile Kızıl Deniz'in kıtaya baskı uygulayacağını; böylelikle de Doğu Etiyopya'nın ve

Çölde 56 km uzunluğunda, 6 metre genişliğinde büyük bir çatlak meydana geldi

Somali'nin kıtanın geri kalan kısmından ayrılacağını ve yeni bir okyanusun oluşacağını ifade ediyorlar. Çalışmayı yürüten Rochester Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Cindy Ebinger, amaçlarının Etiyopya'daki hareketliliğin okyanus tabanında görülen faaliyetlerle benzerlik içerip içermemesinin araştırılması olduğunu söyledi.

[Başa Dön](#)

TANZANYA'DA TOPRAK KAYMASI

Tanzanya'da 4 gün boyunca süren yağışlar nedeniyle meydana gelen toprak kayması 20 kişinin ölümüne sebep oldu. Kilimanjaro bölgesi yetkilileri 11 Kasım Çarşamba günü yaptıkları açıklamada, ülkenin kuzeyindeki Goha köyünde felaketin ardından 20 cesede ulaşıldığını açıkladılar. Bölge yetkililerinden Monica Mbega, dağdan kopan büyük bir toprak parçasının 32 ailenin barındığı evlerin üzerine düştüğünü ve insanların 7 saatten uzun bir süre enkaz altında kaldıklarını ifade etti. Yetkililer son iki yıldır kuraklık yaşanan bölgede son yağışların sebep olduğu sel felaketinin ardından, vatandaşların toprakları kazarak yakınlarına ulaşmaya çalıştıklarını bildirdiler.

[Başa Dön](#)

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ BENİN, LIBERYA VE SIERRA LEONE'DE AŞILAMA YAPACAK

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Benin, Liberya ve Sierra Leone'de sarıhummaya karşı aşılama kampanyasına başlanacağını duyurdu. UNICEF tarafından desteklenen kampanya kapsamında üç ülkede risk grubuna giren 11,9 milyon kişinin aşılama planlanıyor.

WHO Salgın Hastalıkla Mücadele ve Önleme Birimi Koordinatörü William Perea yaptığı açıklamada, sarıhummanın yayılmasını önlemede aşılamanın hayati önem taşıdığına dikkat çekerek, tek bir doz aşının hastalığa karşı tam koruma sağlayabileceğine vurgu yaptı. Kıtada 2007 yılından bu yana yürütülen aşılama kampanyaları kapsamında 29 milyon Afrikalıya aşı yapıldığını belirten Perea, 2015 yılına kadar başta Orta Afrika Cumhuriyeti, Fildişi Sahilleri, Gana, Gine ve Nijerya olmak üzere yüksek risk taşıyan ülkelerde aşılama devam edileceğini kaydetti.

[Başa Dön](#)

GÜNEY AFRİKA AIDS İLE MUCADELEDE YÖNÜNÜ ERKEKLERE ÇEVİRDİ

Güney Afrika Cumhuriyeti 5 Kasım itibarıyla "There is a new man in South Africa" sloganı ile ülkedeki tüm görsel ve yazılı basın araçlarını kullanarak AIDS ile mücadele için çağrıda bulunuyor. Medyada yer alan

duyurular ile cinsellik konusunda mevcut kalıpların aşarak halkın bilinçlendirilmesi, zihniyet dönüşümü ve virüsle savaşta erkelerin rolü vurgulanıyor. Daha önce de birçok kez çeşitli kampanyalar yürütülen ülkede bu kampanya ile ilk defa erkekler öne çıkıyor. Tüm ülke çapında yaygınlaştırılmaya çalışılan reklamlarda ülkenin “yeni erkekler”ine; “Eşine Saygı Duyar”, “Özsaygısını, Sahip Olduğu Kadın Sayısı Belirlemez”, “Korunmasız Seks İçin Hiçbir Bahanesi Yoktur”... gibi sloganlarla ulaşılmaya çalışılıyor.

Güney Afrikalı erkekler arasında oldukça yaygın olan çok alkol tüketen ve çapkın erkek imajının önüne geçebilmek ise, 48 milyon nüfusunun 5,7 milyonu AIDS hastası olan Güney Afrika'nın en temel problemi olarak görülüyor. Bugüne dek pek çok AIDS ile mücadele programında kadınlar üzerine odaklanılmış ve projeler sağlık merkezleri üzerinden yürütülmüştü. Bu proje kapsamında ise öncelikli olarak erkekler projeye dahil edilmeye çalışılıyor. Bu alanda faaliyet gösteren çalışma gruplarından biri olan Sonke Gender Justice Network koordinatörü Dean Peacock “bir erkeğin kliniğe gitmesi ve gitse bile kendisi hakkında çok özel konularda bilgi vermesi oldukça zordur” diyor. Diğer taraftan yapılan araştırmalar cinsel ilişki konusunda erkeklerin kadınlara göre çok daha ön planda olduğunu ortaya koyuyor. Bu nedenle “Brothers For Life” kampanyası kapsamında erkeklerin tedaviye erişimini kolaylaştırmanın yanında prezervatif kullanımı da teşvik edilmeye çalışılıyor.

Bugün Güney Afrika'da HIV testlerine tabi tutulanların 3/4'ünü kadınlar oluşturuyor. Ayrıca anti-retroviral tedavinin 2/3'ü de yine kadınlara uygulanıyor. Diğer taraftan erkekler daha çok kadınlar tedavi gördükten sonra tedavi olma eğilimindedir. Böylece erkekler ancak bağışıklık sistemleri çoktan iflas etmişken erişilebiliyor. Witwatersrand Üniversitesi HIV araştırma biriminden Men and AIDS programı başkanı Mzi Lwana, bugüne kadar sadece erkekler için herhangi bir girişim olmadığını ve bunun için bir an önce harekete geçilmesinin bir zorunluluk haline geldiğini belirtiyor. Lwana'nın başkanlığındaki araştırma birimi Şubat ayından bu yana Johannesburg'da, sadece erkekler için haftada üç gün danışma-görüşme programlarını hayata geçirecek kliniklerin hazırlıklarını tamamladılar. Bu kliniklerdeki tüm sağlık görevlileri erkeklerden oluşuyor. Böylece teşhis ve tedavi eğilimindeki erkekler tüm çalışanları kendileri gibi erkek olan bir hemşire, bir sosyal hizmet uzmanı veya bir eğitmen ile birebir görüşme-danışma olanaklarına sahip olacaklar.

İnsanların sorunlarını anlatabilmelerini sağlamak ve işlerini kolaylaştırmak amacıyla rahat bir atmosfer yaratmaya çalışan hemşire Luthando Qobo resmi bir üniforma giymediği gibi hastaları istediği takdirde onlarla Zulu dilinde konuştuğunu söylüyor. Hastaları ise, kendilerini özgür hissettikleri arkadaşça bir ortamın yaratılmasından memnundur. Qobo, çoğunlukla cinsel yolla bulaşan hastalıklar, cinsel istek kaybı, HIV gibi problemlerle gelen hastalar için özel sorunlarını anlatırken rahat ve açık olmalarına imkan tanıyacak işlevsel bir projenin hayata geçirilmesinin bir zorunluluk olduğunu ifade ediyor.

Çalışma grubu, çoğunlukla işçiler ve taksi şoförlerine mesken olan oteller, barlar ile futbol maçlarının yapıldığı sahalar gibi mekanlarda bilinçlendirme kampanyalarına ağırlık veriyor. Sünnet olmanın enfeksiyon riskini yüzde elli oranında azaltması nedeniyle sünnet de teşvik ediliyor. Kampanya kapsamında temel proje olarak Johannesburg'un güneyindeki Orange Farm kasabasında yürütülen çalışmaların erkekleri kliniklere çekmede başarılı olması diğer mücadele proje ve programlarına da destek sağlayarak çok yönlü bir etkide bulunuyor.

Güney Afrika Sağlık Bakanlığı AIDS'le mücadele programlarında erkeklere odaklanma kararını 2007 yılında almıştı. Kampanya yürüten birimler ise hükümetin halen kapsamlı ve bütünlüklü bir plan faaliyete geçirememesinden ve öncü niteliğinde bir desteğin yokluğundan yakınıyorlar. Hükümetin doğrudan altına imzasını attığı bir kampanya olmamakla birlikte Sağlık Bakanlığı 2007 yılında alınan karar doğrultusunda tüm çalışmalara destek veriyor.

[Başa Dön](#)

DOĞU KONGO'DA DAĞ GORİLLERİ İÇİN BARINAK İNŞA EDİLİYOR

Kongo'da bulunan Virunga Doğal Parkı içerisinde dağ gorilleri için barınak inşa edileceği açıklandı. Parkın sözcüsü Samantha Newport, Doğu Kongo'da yaşanan çatışmalar nedeniyle doğal yaşam alanlarından uzaklaşmak zorunda bırakılan dağ gorilleri için inşa edilecek barınağın ziyaretçilere de açık olacağını kaydetti. Dünya üzerindeki son 720 dağ gorilinden 200'ünün Doğu Kongo'da yaşadığını belirten Newport, 2007 yılından bu yana dağ gorillerinin sayısını arttırmak için doğal park bünyesinde çalışmalarını sürdürdüklerini ifade etti.

[Başa Dön](#)

TÜRKİYE-AFRİKA İLİŞKİLERİ

BAŞBAKAN ERDOĞAN LİBYA'DA TEMASLARDA BULUNDU

Resmî temaslarda bulunmak üzere Libya'ya giden Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ziyareti öncesinde yaptığı açıklamada iki ülke ilişkilerine dair şu ifadeleri kullandı: "13 sene önce gerçekleşenlere odaklanmıyorum, şu ana bakıyorum. Geleceğin farklı bir doğrultuda ilerlemesini istiyoruz. Ziyaretimin amacı da bu zaten". 23 Kasım 2009 Pazartesi başlayan ve üç gün süren gezisinde Erdoğan, Libya lideri Kaddafi ile bir araya geldi ve Kaddafi'yi Türkiye'ye davet etti.

Erdoğan, Libya lideri Kaddafi'yi Türkiye'ye davet etti

Türkiye-Libya İş Forumu'na da katılan Erdoğan, burada yaptığı konuşmasında gelecek yılın sonuna kadar Türkiye'nin kıtadaki büyükelçilik sayısını 27'ye çıkarmayı hedeflediklerini belirtti. Libya'nın söz konusu süreçte Türkiye'yi destekleyeceğine inandığını ifade eden Erdoğan, Libya'nın Afrika'da çığır açan ve önemli bir rolü olduğunun da altını çizdi. 24 Kasım günü ise, iki ülke arasında vizelerin karşılıklı olarak kaldırıldığı açıklandı. Dış ticaretten sorumlu Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Türkiye'nin 21 milyar dolar değerinde projelere başladığını açıkladı.

[Başa Dön](#)

SUDAN LİDERİ ÖMER EL-BEŞİR TÜRKİYE ZİYARETİNİ İPTAL ETTİ

İç ve yabancı basında bir hayli yer tutan Sudan Devlet Başkanı Ömer El-Beşir'in Türkiye ziyareti gerçekleşmedi. 7 Kasım 2009 Cumartesi günü başlayan İslam Konferansı Örgütü'nün 25. Ekonomik ve Ticari İşbirliği Komite toplantısına davet edilen El-Beşir, böylelikle toplantıya katılmamış oldu.

Avrupa Birliği'nden El-Beşir'in davet edildiği için tepki gelmiş ve daveti yeniden düşünmesini Türkiye'den istemişti. Bu istek Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından tepki ile karşılanmış ve "müdahale" olarak değerlendirilmişti. El-Beşir'in ziyaretinin özel olmadığını, çok taraflı bir görüşmenin parçası olduğunu ifade eden Gül, herkesin bu gerçeğe bağlı kalarak değerlendirmede bulunması gerektiğini kaydetti. Başbakan Erdoğan da Darfur'u ziyaret ettiğini; burada soykırımın gerçekleştiğine dair herhangi bir işaret görmediğini söyledi. Erdoğan, "Bir Müslüman soykırım yapamaz. Varsa böyle bir şey, tespit etmemek mümkün değil" dedi. Ayrıca Darfur'da soykırım gerçekleşseydi bu konuyu El-Beşir ile rahatlıkla konuşabileceklerini de belirtti.

El-Beşir'in 8 Kasım 2009 Pazar günü Türkiye'ye gelmesi ve 9 Kasım'da gerçekleşecek olan toplantıya katılması bekleniyordu. Ziyaretin iptal edilmesiyle ilgili Sudan'dan farklı açıklamalar geldi. Sudan devlet haber ajansından 8 Kasım günü konu ile ilgili yapılan açıklamada, Sudan Halk Kurtuluş Hareketi ile Bütünleyici Barış Anlaşması'na dair anlaşmazlıklar sebebiyle ziyaretin gerçekleşmeyeceği belirtildi. El-Beşir'in Gül'ü telefonla arayıp davet için teşekkür ettiği ve gelemeyeceği için de özür dilediği ifade edildi. Sudan'ın dışişlerinden sorumlu Devlet Bakanı Ali Karti ise, Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye daha fazla baskı yapmaması için katılımın gerçekleşmediğini söyledi. Fakat sonradan Sudan Devlet Bakanı Danışmanı Mustafa Osman İsmail, El-Beşir'in kararının Avrupa Birliği'nden gelen baskıyla bir alakası olmadığını ifade etti.

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Ian Kelly

Avrupa Birliği'nin yanı sıra El-Beşir'in ziyaretine Washington yönetiminden de tepki gelmişti. ABD Dışişleri Bakanı'nın Avrupa ve Avrasya İşlerinden Sorumlu Yardımcısı Philip Gordon, Türkiye'den Sudan Hükümeti'ne ABD ve Avrupa'ninkine benzer bir mesaj vermesini umduklarını kaydetmişti. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Ian Kelly, Darfur'da meydana gelen olaylarda yönetimin sorumluluğu olduğunu ifade etti ve El-Beşir ile ikili görüşme yapmaları durumunda Türk yetkililerden söz konusu sorumluluğu ve Darfur sorununu gündeme getirmelerini beklediklerini belirtti.

[Başa Dön](#)

TÜRK FIRKATEYİNİ ADEN KÖRFEZİ'NDE 5 KORSAN YAKALADI

Türk Silahlı Kuvvetleri'nden yapılan açıklamada, 5 Kasım 2009 Perşembe günü Aden Körfezi'nde 5 korsanın Yunan botuna makineli tüfeklerle ve roketatarlarla düzenlediği saldırının ve kaçırma girişiminin Türk kuvvetlerince engellendiği ifade edildi. M/V Theoforos adlı teknenin yardım çağrısı üzerine TCG Gediz Fırkateyni'nin olaya müdahale ettiği; uyarı ateşleri ve helikopter desteği ile saldırı teşebbüsünün başarısızlıkla sonuçlandığı belirtildi. Yunan botu saldırıya uğradığı sırada kıyından 70 mil açıkta güvenli koridor olarak adlandırılan bölgede seyretmekte idi.

[Başa Dön](#)

İKİNCİ TÜRK İHRAÇ ÜRÜNLERİ FUARI SENEGAL'DE YAPILDI

Expotim'in organize ettiği ve İstanbul Sanayi Odasının (İSO) desteklediği Made in Turkey Fuarı olarak bilinen 2. Türk İhracat Ürünleri Fuarı 12-15 Kasım 2009 tarihlerinde yüz kadar şirketin katılımıyla Senegal'in başkenti Dakar'da yapıldı. Fuarın tanıtımı dolayısıyla düzenlenen basın toplantısında konuşan İSO Genel Sekreter Yardımcısı Haktan Akın, kriz ortamında üyelerinin dış ticarete katkıda bulunmak amacıyla ülke günleri düzenlediklerini, bu ülkelere ticaret heyetleri organize ettiklerini ve buralarda yapılan fuarlara katılım sağladıklarını anlattı. Akın, Afrika ülkelerinin, Türkiye'nin sanayisi açısından önemli potansiyele sahip

sağladıklarını anlattı. Akın, Afrika ülkelerinin, Türkiye'nin sanayisi açısından önemli potansiyele sahip

olduğunu belirterek, İSO olarak, 2009`da Afrika ülkelerine yönelik dış ticaretin geliştirilmesine önem verdiklerini, Senegal`in de hedef ülkelerden biri olduğunu söyledi. Balıkçılık ve tarımın yanı sıra fosfat işleme, tekstil, deri, kimya, kâğıt, ambalaj ve yapı malzemeleri sektörlerinin Senegal`de önde geldiğinin altını çizen Akın, ülkenin temel ihraç maddelerini, balık, yer fıstığı, petrol ürünleri, fosfat ve pamuk, ithal maddelerini gıda mamulleri, içecekler, sermaye malları ve yakıt olarak sıraladı. Türkiye`nin Senegal ile olan ticaretinin artmakta olduğuna dikkat çeken Akın, böyle fuarlar sayesinde Türkiye ekonomisini tanıtmaya fırsatı bulduklarını ifade etti. Senegal`in Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı Nicolas Nyouky de, Senegal hakkında bilgi verdiği konuşmasında, iki ülke arasında yapılan ticaret anlaşması sonrasında ülkeler arasındaki ticari ilişkilerin arttığını belirtti. Nyouky, Senegal`in balıkçılık, tarım ve gıda endüstrisi, turizm, su sporları, golf, yelken, bilgi teknolojileri sektörlerinde yatırım ihtiyacı bulunduğuna işaret etti.

[Başa Dön](#)

BİLİM-KÜLTÜR

FRANSIZ EDEBİYAT ÖDÜLÜ GONCOURT İLK KEZ BİR SİYAH KADINA GİTTİ

İlk kez 1903 yılında dağıtmaya başlayan Goncourt Ödülü'nün bu seneki sahibi "Fransız Edebiyatının En İyi Yeni Romanı" sıfatıyla ödüle hak kazanan Trois Femmes Puissantes (Üç Güçlü Kadın) romanıyla Marie Ndiaye oldu. Fransa'daki en önemli edebiyat ödüllerinden Goncourt, 2 Kasım Pazartesi günü tarihi bir kararla ilk kez bir siyah kadına verilirken, Ndiaye son yıllarda ödüle layık görülen tek kadın.

"Trois Femmes Puissantes" hem Afrika hem de Avrupa'da geçen bir dizi olayın ayrıntılı öyküsünü içeren bir roman. Babası Senegalli ve annesi bir Fransız olan 42 yaşındaki Ndiaye, kendisini başarılı bir edebiyat ustası olarak tescilleyen bu ödülü 25 yıllık emeklerinin, sabrının ve mücadele etmekten vazgeçmediği zorlukların bir ödülü olarak değerlendirdi. İlk kitabı 17 yaşındayken yayınlanan Ndiaye daha önceki çalışmalarıyla oyun ve senaryo yazarı olarak da ün kazanmış bir isim.

Geleneksel olarak bir Paris restoranında düzenlenen ödül töreninde Ndiaye, Goncourt'u kazanan bir kadın olmaktan mutluluk duyduğunu dile getirdi. İlk kez bu yılın başında piyasaya sürülmesinden bu yana Fransa'da en çok satanlar listesinde yer alan romanına göndermede bulunarak kitabının başarısını "sıradanlığının/sadeliliğinin bir mucizesi" olarak tanımladı.

[Başa Dön](#)

BURKİNA FASO’NUN AFRİKA FİLM ARŞİVİ’NE FRANSA YARDIM ETTİ

Fransa’nın resmî kurumu Culturesfrance, aşırı yağış nedeniyle harap olan Burkina Faso’nun film arşivine 500 Afrika filmi vereceğini açıkladı. 6 Kasım 2009 Cuma günü Panafrika Sinema ve Televizyon Festivali delegasyonundan Michel Ouedraogo, Afrika film enstitüsünü yeniden yapılandırmak amacıyla Culturesfrance ile anlaşma yapıldığını söyledi. Burkina Fasolu film yapımcısı Gaston Kabore ve Moritanya’lı ünlü yönetmen Abderrahmane Sissako imza törenine katılanlar arasında idi.

Culturesfrance’ın direktörü Olivier Poivre d’Arvor ise, ülkedeki Afrika film enstitüsünün ölmediğini; gerilediğini fakat bu gibi çabalarla yeniden canlanacağını ifade etti. 1992’den beri Enstitü’de bulunan 1500 filminden 500’ü Eylül ayındaki yağışlarla birlikte kullanılamaz geldi.

Panafrika Sinema ve Televizyon Festivali delegasyonundan Michel Ouedraogo

[Başa Dön](#)

DİNOZORLARIN EVRİMSEL GELİŞİMİNDEKİ KAYIP HALKA BULUNDU

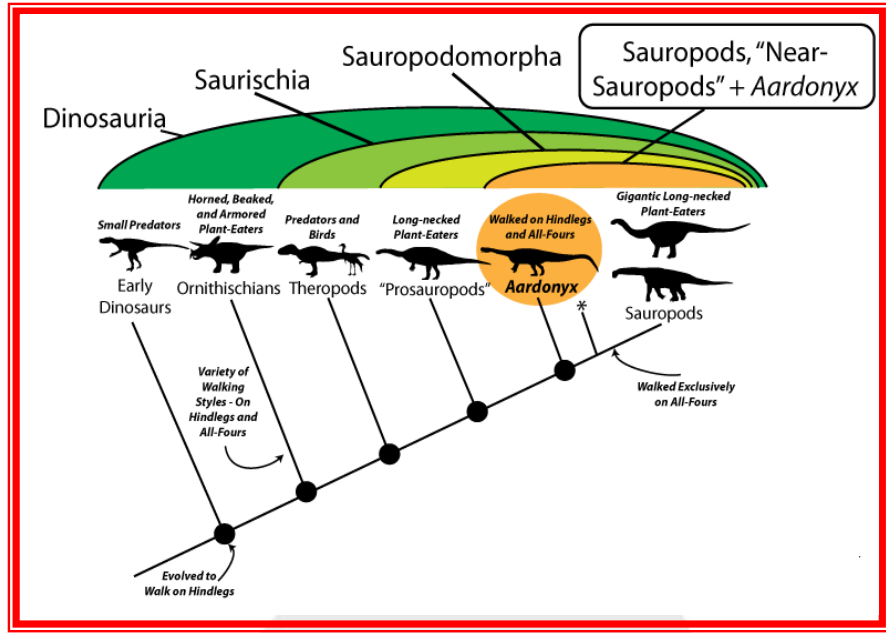

Güney Afrika Cumhuriyeti’nin Senekal bölgesinde yürütülen kazı çalışmaları sonucunda araştırmacılar yeni bir dinazor türü keşfettiler. Johannesburg Witwatersrand Üniversitesi Bernard Price Enstitüsü Paleontolojik Araştırmalar Bölümünden fosil bilimci Dr.Adam Yates ve ekibinin bulguları 11 Kasım Çarşamba günü İngiliz Royal Society dergisinde yayımlandı. Yates, erken dönem dinozorlarla dev otobur dinozorların (sauropods) altoyuları arasındaki kayıp evrimsel halkanın ortaya çıktığını düşünüyor.

İskeletinin hemen hemen tamamına ulaşılan fosilden, keşfedilen yeni türün iki ayaklı olduğu fakat zaman zaman dört ayağı üzerinde de yürüdüğünün anlaşıldığı ifade ediliyor. Royal Society dergisinde yayınlanan raporda ekip başkanı Yates, yeni türe ilişkin “dev, kısa bacaklı, geniş göğüslü, uzun boyunlu, küçük kafalı bir dinazor” tanımı yapıyor ve iki ayakları üzerinde yürüyen ilk atasal türler ile

dört ayaklı dev otobur dinozorlar (sauropod) arasındaki bir ara türe işaret etti. Dr. Yates dinozorların büyüklüğü ile birlikte ayakları ve çenesi hakkındaki özelliklerin de iddialarını destekler nitelikte olduğunu açıkladı.

Yeni tür “aardonyx celestae”nin oldukça ağır ve çok yavaş hareket eden; sauropodlardaki özelliklerin pek çoğuna sahip; kısa, geniş ve yayvan ayaklı; otobur olduğunun göstergesi olarak büyük ve geniş bir karnı olan; çene kemiğinin anatomisinden, daha fazla besin almak için ağzını çok geniş açabildiği anlaşılan; sauropod benzeri ön ayaklara

sahip; ayak parmaklarındaki kemikleri oldukça sağlam ve güçlü; zaman zaman otlamak için dört ayağı üzerinde duran; dört ayak üzerinde boyu 1,7 metre, ayakta 7 metre boyunda ve 500 kg. ağırlığında; yaklaşık 200 milyon yıl öncesinden, erken Jura dönemine ait bir otobur dinazor türü olduğu ifade ediliyor.

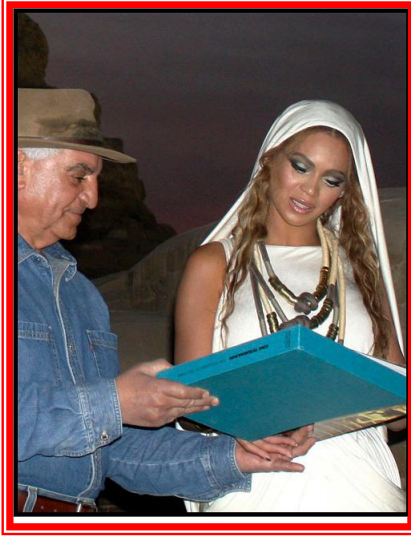
İngiltere'deki Doğa Tarihi Müzesi'nden paleontolojist Dr Paul Barrett, “aardonyx celestae” keşfinin, dinozorların geçiş sürecinde kendilerini doğaya nasıl uyarladıkları ve beslenme alışkanlıkları gibi pek çok konunun aydınlatılmasında önemli bir katkı sağlayacağı fikrinde. Yates de fosillerin bulunduğu bölgenin dinozorların evrimi ile ilgili çok değerli bilgiler barındırdığını, araştırmacılara eşsiz kaynaklar sunabileceğini ve dinozorların nasıl dev yaratıklara dönüştüklerini görmek ve öğrenmek için Güney Afrika'ya gelmenin önemine işaret ediyor.

Güney Afrika'da yeni türler ilk kez 5 yıl önce, bölgedeki iki kazı alanında kazılar yapan bir doktora öğrencisi Marc Blackbeard tarafından keşfedilmişti.

[Başa Dön](#)

BEYONCE AFRİKA'DAKİ İLK KONSERİNİ MİSİR'DA VERDİ

ABD'li ünlü R&B şarkıcısı Beyoncé Knowles, Afrika'daki ilk konserini 6 Kasım 2009 Cuma günü Mısır'da verdi. Çevre İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Maged George gibi üst düzey yetkililerin de katıldığı konserin maliyetinin 1,5 milyon dolar olduğu belirtildi. Bilet fiyatları 45, 180 ve 360 dolar arasında değişti.

Mısır'ın muhafazakâr ve dinci kesimi konseri tepkiyle karşıladı. Müslüman Kardeşler'in parlamento üyesi Hamdi Hassan hükümete gönderdiği mektubunda konseri "seks partisi" olarak değerlendirdi; sosyal huzur ve istikrara zarar vermekle, ahlaksızlığı desteklemekle suçladı. Bazı aşırı Hıristiyan gruplar da Beyoncé'nin Hıristiyan olmadığını; şeytana hizmet ettiğini iddia etti. Konserin organizatörü Ahmet Beltagi ise, Kahire'nin lüks bölgesindeki konserin gerçekleşmesi için turizm görevlilerinin ve polisin işbirliği yaptığını çünkü Mısır'ın kültür, sanat ve eğlence merkezi olmasının hedeflendiğini belirtti. Kendilerinin de Müslüman olduğunu hatırlatarak Beyoncé'yi eleştirmek yerine takdir edilmesi gerektiğini söyledi. Beyoncé 2007'de Malezya'da vermesi beklenen konserini İslamcı partinin tepkisi üzerine iptal etmişti.

[Başa Dön](#)

NAOMI CAMPBELL TANZANYA'DA YARDIM AMAÇLI DÜZENLENEN MODA GÖSTERİSİNDE MANKENLERE YÖNELİK IRK AYRIMCILIĞINDAN ŞİKAYET ETTİ

Afrika'daki ilk podyumuna altın bir hançer taşıyarak çıkan süpermodel Naomi Campbell gelişmiş ülkelerde siyah modellere karşı ırk ayrımcılığı yapıldığı iddiasıyla harekete geçti. Reklam afişlerinde dahi siyah bir modele yer verildiğini görmediğini söyleyen Campbell, Beyaz Kurdele (White Ribbon Alliance) yararına ilk kez Afrika'da "Fashion for Relief" sloganıyla düzenlenen moda gösteriminin kulisinde Reuters haber ajansına verdiği demeçte, podyumlarda daha fazla siyah model için yer olmasına rağmen bu yönde herhangi bir çaba olmadığını dile getirdi. Campbell, yapılan ayrımcılığın günden güne azaldığını fakat bu yıl geriye doğru bir gidiş olduğunu belirtti.

Campbell, "renklerin kadınları" olarak tanımladığı Afrikalı siyah kadınların hayattan elde ettikleri eşsiz tecrübelerini diğerleriyle paylaşmaya ihtiyaç duyduklarını ve dünyanın sarı saçlı, mavi gözlü kadınlardan oluşmadığını söyledi. Campbell "Afrika trajediler kıtası fakat ben her yerdeki güzelliği, bütün bu Afrikalı güzel kadınları görebiliyorum" diyerek kıtadaki potansiyele işaret etti. Zimbabve'den katılan 23 yaşındaki "Afrika'nın Yeni Yüzü" yarışmacısı Tholakele Dlamini, Naomi Campbell ile buluşmakla bir rüyasının gerçek olduğu hissine kapıldığını, ayrıca Afrika'da ciddi bir potansiyel

olduğuna dikkat çekerek daha fazla siyah kadına podyumlarda yer vererek bu dengesizliğin giderilmesi gerektiğini söyledi.

Tanzanya'nın sahil kentlerinden Dar es Salaam'da organize edilen gösteride, İngiliz süpermodel Naomi yerel tasarımcıların imzasını taşıyan gerdanlıklarla, tavus kuşu tüyleri ve boncukları bir araya getiren gösterişli kıyafetler sergiledi. Tasarımlar her biri "Afrika'nın yeni yüzü" olmak için yarışan kıtanın dört bir yanından gelen modellerce taşındı. Campbell de yerel bir tasarımcı olan Mustafa Hassanali tarafından tasarlanmış bir kıyafeti podyuma taşıdı. Dar es Salaam'da sergilenen moda gösterisinden toplanan bağışlar ana sağlığını desteklemek üzere kullanılacak. Campbell ana sağlığı ve güvenli gebelik konusunda ciddi girişimleri bulunan Beyaz Kurdele Birliği'nin küresel elçiliğini de yürütüyor. Gebelik, güvenli doğum, yenidoğan gelişimi ve eşit hizmet konularında farklı ülkelerde çalışmalar yapan Birlik bu sene yıllık olağan Genel Kurulunu da her 1 saatte 1 annenin doğum esnasında hayatını kaybettiği Tanzanya'da gerçekleştirdi. Beyaz Kurdele, BM Milenyum Kalkınma Hedefleri'nin 2015 yılında ulaşmayı hedeflediği anne ölümlerinde % 75 oranında azalmayı yakalamak için yıllık olarak ek 10 milyar dolar kaynak yaratılmasına ve ilave 4 milyon eğitilmiş sağlık çalışanına ulaşmayı hedefliyor.

[Başa Dön](#)

SPOR

2010 DÜNYA KUPASINA GİDECEK TAKIMLAR BELLİ OLDU

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde düzenlenecek olan 2010 Dünya Kupası finallerine gidecek 32 takım 19 Kasım Perşembe günü netlik kazandı. Son elemelerde 2010 Dünya Kupası'na Afrika'dan gidecek son takım, Mısır'ı 1-0 yenen Cezayir oldu.

Son eleme maçları ve play-off'ların oynanmasıyla, 2010 Dünya Kupası'na katılacak 32 takım belli oldu. Kupada Avrupa'dan 13, Afrika'dan ev sahibi Güney Afrika ile birlikte 6, Asya ve Okyanusya'dan 5, Kuzey, Merkezi Amerika ve Karayipler'den 3 ve Güney Amerika'dan 5 takım yer alacak. 2010 Dünya Kupası'nda yer alacak takımlar şöyle:

AVRUPA KITASI: Danimarka, Almanya, İspanya, İngiltere, Sırbistan, İtalya, Hollanda, İsviçre, Slovakya, Portekiz, Yunanistan, Fransa, Slovenya

AFRİKA KITASI: Güney Afrika (ev sahibi), Gana, Fildişi Sahilleri, Kamerun, Nijerya, Cezayir

ASYA/OKYANUSYA KITALARI: Avustralya, Japonya, Güney Kore, Kuzey Kore, Yeni Zelanda

KARAYİPLER, MERKEZİ AMERİKA, KUZEY AMERİKA KITASI: Amerika Birleşik Devletleri, Meksika, Honduras

GÜNEY AMERİKA KITASI: Brezilya, Paraguay, Şili, Arjantin, Uruguay

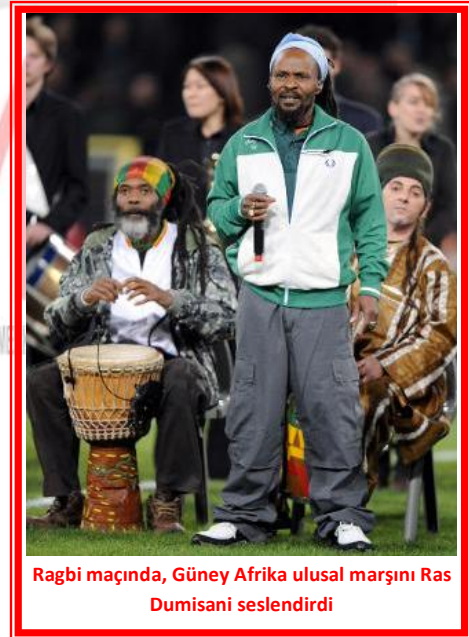
2010 Dünya Kupası finallerinde grup kuraları, 4 Aralık 2009 tarihinde Güney Afrika'nın en büyük kenti Cape Town'da çekilecek.

[Başa Dön](#)

FRANSA, RAGBİ MAÇINDAKİ ULUSAL MARŞ FİYASKOSU ÜZERİNE GÜNEY AFRIKA'DAN ÖZÜR DİLEDİ

Fransa'nın Toulouse kentinde 13 Kasım Cuma günü düzenlenen ragbi karşılaşmasında ulusal marş krizi yaşandı. Güney Afrika ile Fransa arasında oynanan ragbi maçında Reggae sanatçısı Ras Dumisani Güney Afrika ulusal marşı Nkosi Sikeleli Afrika'yı "tuhaf bir yorum"la okumakla suçlanıyor. 17 Kasım Salı günü ise Fransa Ragbi Birliği'nden, Güney Afrika ulusal marşının söyleniş biçimi ile ilgili özür diledikleri yönünde bir açıklama geldi. Birlik Başkanı Pierre Camou, canlı performansı "tam bir fiyasko" olarak niteledi. Güney Afrika Ragbi başkanı Oregon Hoskins ise, "Birliğin samimiyetine inanarak şahsım adına özürlerini kabul ediyorum" dedi.

Güney Afrika, Durban doğumlu olan ve şu an Fransa'da yaşayan Dumisani, Fransa'nın 20-13 galip geldiği Ragbi maçından önce Güney Afrika ulusal marşını uygun olmayan bir biçimde yorumlamakla eleştiriliyor. Güney Afrika'nın ulusal marşını yorumlayan Dumisani, ülkedeki 5 resmi dili içeren ve apartheid dönemi Die Stem ile bir dönem Afrika Ulusal Kongresi'nin marşından oluşan iki parçanın bir birleşimi şeklinde yorumladığı marş ile ilgili kendini savunuyor. Katılımcılardan bazıları Dumisani'nin marşın sözlerini hatırlamada güçlü çektiği için böyle bir sonuca sebep olabileceğini düşünürken, sanatçı kendi performansından oldukça memnun olduğunu ifade etti ve stadyumdaki pek çok kişiden performansı ile ilgili tebrik aldığını söyledi.

Ragbi maçında, Güney Afrika ulusal marşını Ras Dumisani seslendirdi

Diğer taraftan Güney Afrika Ragbi başkanı Hoskins, sanatçının kendileri için bu kadar özel bir anlamı olan ulusal marşlarının maç esnasındaki şekliyle yorumlanmasına nasıl izin verildiğini anlamakta güçlük çektiğini ifade etti. Kendi ülkelerinde böyle bir hataya asla izin verilmeyeceğini belirten Hoskins, marşın sabote edildiğini iddia ederken bu durumun ortaya çıkmasında Fransa Ragbi Birliği'nin açık bir kastı olmadığını kesinlikle kabul ettiğini söyledi. Fakat "canlı performansın olumsuz etiklerinden kişisel olarak kurtulamamış olmakla birlikte, gelen özür sonrasında şimdilik bu konuyu kapanmış sayıyoruz" dedi.

Güney Afrika Springbok takımı oyuncularından bazıları ise, canlı performans sonrasında dikkatlerinin dağıldığını söylediler. Oyuncu Victor Matfield “sahnedeki grup şarkı bile söyleyemedi. Hatta tüm seyirci kalabalığı kahkahalara boğuldu. Bir sporcu olarak her zaman sahaya çıkar ve ulusal marşınızı söylersiniz; bu sizi ateşleyen, cesaretlendiren bir şeydir. Fakat maçta yaşananlar büyük bir hayal kırıklığına ve motivasyon kaybına sebep oldu” dedi.

Diğer taraftan Fransa takım menajeri Jo Maso yaptığı açıklamada başka bir düğüm noktasına işaret etti. Maso, Dumisani’yi Güney Afrikalı diplomatların bizzat seçtiklerini ve bu sahneye olanak tanıyanların Fransız yetkililer değil Güney Afrikalıları olduğunu dile getirdi. Bütün organizasyonlarda yabancı tarafı iyi karşılamaya ve iyi ağırlamaya çalıştıklarını, her zaman ulusal marşları için elçiliklere kimi önerdiklerini sorduklarını ifade eden Maso, ulusal marşın okunması için elçilikten tavsiye edilen ismin Dumisani olduğunu ve kendilerinin de elçiliğin tercihlerine saygı gösterdiklerini açıkladı.

[Başa Dön](#)

17 YAŞ ALTI DÜNYA KUPASI İSVİÇRE’YE GİTTİ

17 Yaş Altı Dünya Kupası'nın sahibi İsviçre

24 Ekim-15 Kasım tarihleri arasında Nijerya'nın ev sahipliğini yaptığı 17 yaş altı dünya kupasının sahibi, final maçında Nijerya ile karşılaşan İsviçre 17 yaş altı milli takımı oldu. Kalesinde gördüğü tek golle İsviçre karşısında maçı kaybeden son şampiyon Nijerya turnuvayı ikinci sırada tamamlarken, İspanya üçüncü, Kolombiya ise dördüncü sırada yer aldı. Nijerya santrforu Sani Emmanuel ise, tamamı oyuna sonradan girerek attığı 5 golle turnuvanın en değerli oyuncusu seçildi.

[Başa Dön](#)

BEŞİKTAŞ NİJERYA’DA FUTBOL OKULU AÇTI

Hazırlık çalışmaları tamamlanan Beşiktaş Nijerya Futbol Okulu, Oyo eyaletinin İbadan kentinde resmen faaliyete başladı. Nijerya’daki yetenekli oyunculara, Beşiktaş Berlin Futbol Akademisi İbadan Oyo State Of Nijerya bünyesinde eğitim veriliyor. Yaş gruplarına göre üç farklı takımla maçlara çıkan Beşiktaş Nijerya Futbol Okulu, yetenekli oyuncuları Beşiktaş’a kazandırmayı hedefliyor. Beşiktaş Nijerya Futbol Okulu ile eyalet kulübünün başkanlığını ve sorumluluğunu aynı zamanda Beşiktaş Berlin Futbol Okulu’nun sorumlusu olan Mesut Şeref Öndel yürütüyor. Öndel’in Nijerya’daki yardımcılığını ise Francis Ogetti yapıyor.

[Başa Dön](#)

AÇAUM FAALİYETLERİ

TASAM'IN DÜZENLEDİĞİ V. TÜRK-AFRİKA KONGRESİ'NE AÇAUM MÜDÜRÜ PROF. DR. MELEK FIRAT KATILDI

“Türkiye Afrika ilişkilerinin Gelişiminde Sivil Toplum ve Düşünce Kuruluşlarının Rolü” konulu 5. Uluslararası Türk-Afrika Kongresi 19 Kasım-21 Kasım 2009 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlendi. Kongre’ye Afrika’dan ve Türkiye’den çok sayıda devlet adamı, akademisyen ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri katıldı. Milli atlet Elvan Abeylegesse, Sudan Tarım ve Ormanlık Bakanı Abdülhalim İsmail Al Mutafi, Afrika Birliği Örgütü’nden Hasan Adebayo Sunmonu katılımcılar arasında bulunurken Başbakan Erdoğan’ın mesajı kongrenin açılışında okundu.

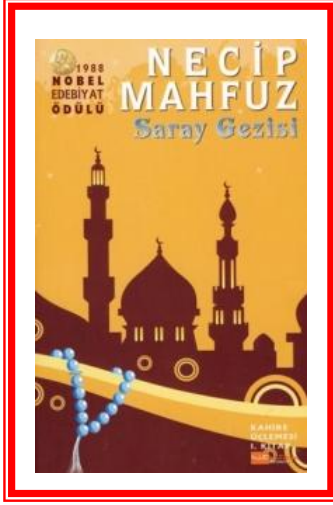
AÇAUM Müdürü Prof. Dr. Melek Fırat da 20 Kasım 2009 Cuma günü “Türkiye-Afrika ilişkilerinin Tarihsel Arka Planı ve Afrika Açılışında Sivil Toplum Örgütlerinin Rolü” konulu bir konuşma yaptı. Türkiye’nin Afrika ile özellikle sağlık ve eğitim alanında verimli ilişkilere sahip olmasının önemine dikkat çeken Fırat, 1998 yılında başlatılan Afrika açılışının başarıya ulaşmasının sivil toplum kuruluşlarının çabalarına, “devleti aşan bir uzak görüşlülükle harekete geçmelerine ve Afrika halkları ile Türk halkının siyasi iradelerin ötesinde ilişki kurmalarına” bağlı olduğunu ifade etti.

[Başa Dön](#)

AÇAUM EDEBİYAT GÜNLERİ KALDIĞI YERDEN DEVAM ETTİ

Yaz döneminde verilen aradan sonra AÇAUM Edebiyat Günleri’ne Kasım ayında kaldığı yerden devam edildi. 13 Kasım 2009 Cuma günü gerçekleşen Afrika Edebiyat Günleri’nin üçüncüsünde, Mısırlı yazar

Necip Mahfuz'un 1988 Nobel Edebiyat Ödüllü "Kahire Üçlemesi I: Saray Gezisi" adlı kitabı A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yöneyimi Bölümü Araştırma Görevlisi Ahmet Murat Aytaç'ın sunumu sonrasında tartışıldı. "Saray Gezisi" adlı eser 1910'lu yıllarda İngiliz işgali altında yaşayan Mısırlı bir aileyi anlatıyor.

Aytaç, sunumunda Mahfuz hakkında bilgi verdi ve kitapta öne çıkan öğelere değindi. Mahfuz'un tüm eserlerinde dolaylı veya dolaysız olarak siyaset ile ilgilendiğini kaydeden Aytaç, gecikmiş modernlik, modernleşmenin insan üzerine olan etkisinin yazar tarafından sıklıkla işlenen bir başka konu olduğunu belirtti. "Saray Gezisi"nde Mahfuz'un olayları mekân içersinde konumlandırıp Kahire'deki toplumsal hayat ve ilişkileri anlattığını söyledi.

[Başa Dön](#)

YORUM

PETROL FİYATLARINDAKİ ARTIŞ VE ANGOLA PARADOKSU

Ekin DEMİR

21 Ekim'de petrol fiyatlarının 82 dolara çıkarak yılın en yüksek seviyesini görmesinin ardından tüm dünya bir kez daha petrol fiyatlarına odaklandı. Petrol fiyatlarındaki bu önemli artışla beraber Goldman Sachs³ 23 Ekim 2009 tarihli raporunda, petrol fiyatlarının yılsonuna kadar 85 dolara, 2010 yılında da 110 dolar gibi rekor bir fiyata ulaşacağı tahmininde bulundu. Önümüzdeki aylarda petrol fiyatlarının 100 doların üzerinde seyredeceği öngörüsü, petrol fiyatlarındaki artışı küresel ekonomideki iyileşmenin en büyük engeli olarak gören petrol ithalatçısı ve ihracatçısı tüm ülkelerin dikkatlerini endişe içinde petrol piyasasına yöneltmelerine neden oldu.

³ The Goldman Sachs Group, 1869 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin New York şehrinde kurulmuş bir uluslararası yatırım bankasıdır. Şu an dünyadaki bütün uluslararası finans merkezlerinde şubesi bulunmaktadır. Düzenli yayınladığı raporlar, hükümetler ve büyük şirketlerle yürüttüğü işbirliği ile ekonomiye yön veren sayılı kurumlar arasında yer almaktadır.

Petrol, yenilenemeyen temel enerji kaynağı olarak insan hayatında önemli bir yere sahiptir ve bundan ötürüdür ki, tarımdan ulaşıma kadar ekonomideki her sektör doğrudan ya da dolaylı olarak petrole bağımlıdır. Bu bağımlılıktan ötürü petrol fiyatlarında ortaya çıkan en ufak bir değişiklik bile önce sektörlerde, sonra ülke, en sonunda da dünya ekonomisinde çok büyük etkiler yaratmaktadır. Etkilerinin büyük olmasının altında da hem petrolün alternatifi olmayan bir enerji kaynağı olması hem de petrol piyasasının kendi hassas karmaşık dengesi yatmaktadır.

Petrol piyasasının onu hassas ve karmaşık bir dengede tutan birtakım ayırt edici özellikleri vardır. Bunlar, en başta petrol arzı ile petrole olan talep arasındaki denge, daha sonra büyük petrol şirketlerinin yatırım politikaları ve en sonunda da petrole sahip olan ülkelerin bu avantajlarını en iyi şekilde değerlendirmek, petrol ihtiyacını dışarıdan karşılayan ülkelerin ise petrole en ucuz şekilde ulaşmak amacıyla sergiledikleri tutum ve izledikleri politikalarıdır.⁴ Tüm bu unsurlar, petrol piyasasındaki dengede dolayısıyla petrol fiyatlarındaki değişimlerde petrole sahip olan ve ulaşmak isteyen devletlerin özelliklerinin önemli ölçüde etkili olduğunu göstermektedir. Petrole sahip olan ülkeler için bu özellikler mevcut rezerv oranlarıyla ilintiliyken, dışarıdan temin eden ülkeler için rekabet koşullarında onları öne çıkaran gelişmelerle ilintilidir. Şöyle ki, petrol ihtiyacını dışarıdan temin eden ve petrol üzerinde kontrol sağlamak isteyen ülkelerin sayısı petrole sahip olan ülkelerin sayısına oranla çok daha fazladır ve bu durum petrol arzına karşın petrol talebine yukarı yönlü bir baskı uygulamaktadır. Talebin fazlalığı da, petrol piyasası içinde petrole sahip olmak ve kontrol etmek isteyen ülkeler arasında rekabetin oluşmasına neden olmaktadır. Bu durumun son yıllarda petrol piyasasındaki tezahürü ise, artan petrol rezervleriyle öne çıkan Afrika kıtası ve kıtanın rezervlerini kontrol etmek isteyen Amerika Birleşik Devletleri ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında yaşanan rekabettir.

Dünya petrol rezervlerinin %14'üne sahip olan Afrika kıtası dünya rezerv sıralamasında 4. sırada yer almaktadır ve dünya üretiminin %13'ünü gerçekleştirirken yalnızca % 4'ünü tüketmektedir. Geçtiğimiz 10 yıl boyunca dünyada petrol üretimini en çok arttıran bölge olma özelliğini taşımaktadır. Ortadoğu'da üretimin %16 arttığı dönemde Afrika'daki üretim artışı bu oranı ikiye katlayarak % 36'lara ulaştı. Artışın yoğunlaştığı bölge ise, Afrika petrol üretiminin % 70'inin gerçekleştirildiği Fildişi Sahilleri'nden Angola'ya kadar genişleyen Gine Körfezi alanıdır ve bölgede yeni petrol havzalarının keşfiyle rezerv oranları her geçen gün artmaktadır. Petrol rezervlerindeki bu artış petrol ithalatçılarının bölgeye yönelik ilgisini çekerken, dünyanın en fazla enerji tüketen ülkeleri arasında başta gelen ABD ve Çin'in bölge petrolü üzerindeki rekabetini yoğunlaştırmaktadır. Enerji Bilgi Yönetim Merkezi'nin raporları

⁴ Naci Bayraç, **Petrol Fiyatlarının Artış Nedenleri ve Ekonomik Etkileri**, Ankara: Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Analizler Merkezi, Ocak, 2008
(<http://www.turksam.org/tr/a1373.html>)

da bunu doğrular niteliktedir ve raporlara göre bölge petrolü için girilen rekabette Angola ilk sırada yer almaktadır.⁵ ABD'nin Afrika'dan ithal ettiği petrolün %20'sini, Çin'in ise % 40'ını Angola'dan gerçekleştirdiği görülmektedir. Ekim 2004'te Angola kıyılarındaki bir petrol sahasının açık artırımında Çin'in daha fazla fiyat öne sürmesiyle iki ülkenin Angola petrolü üzerinde doğrudan rekabete girdikleri görülmektedir. Üstelik, son yıllarda hızlı büyüyen ekonomisiyle dikkat çeken Çin'in devasa boyutlara ulaşan enerji tüketimi, petrole olan ihtiyacının daha da artacağı ve Angola ile olan ithalat ilişkilerini yoğunlaştıracağını göstermektedir. ABD Ulusal Araştırma Konseyi'nin raporlarında gelecek 10 yılda ABD'nin tüm petrol ihtiyacının dörtte birini Afrika'dan sağlamak zorunda kalacağını belirtilmesi de göz önünde tutulduğunda bu rekabetin sertleşeceği açıktır. Dolayısıyla artan petrol fiyatlarıyla beraber kızışan rekabet ve değişen petrol piyasası içinde Angola rezervlerinin ve ülkenin ihracat tutumunun stratejik önemini arttığını ve artmaya devam edeceğini söylemek mümkündür.

Angola'nın petrol piyasasındaki önemi, rezervlerinin kontrolü konusunda yaşanan rekabet dolayısıyla her geçen gün artarken, beklenen, bu rekabetin ve yol açtığı fiyatlardaki yükselmenin doğrudan Angola'nın reel milli gelirini arttırmasıdır. Çünkü petrol fiyatlarında meydana gelen artış sonucunda petrol ithal eden ülkelere petrol ihraç eden ülkelere doğru artan bir gelir transferi gerçekleşir ve ihracat gelirleri reel milli gelir içerisinde yer aldığından doğrudan bir artış sağlar. Ancak bu noktada, Angola petrole bağımlı ekonomilere sahip diğer birçok Afrika ülkesi gibi tam bir paradoks içindedir. Petrol gelirlerinin yükselmesine rağmen gayri safi milli hasılda önemli bir düşüş yaşanmaktadır. Bunun sonucu olarak da Sahra Altı Afrika'sının en büyük ikinci petrol endüstrisine sahip olmasına ve günde 900.000 varilden daha fazla petrol üretimi gerçekleştirmesine rağmen, temel besin kaynağı olan buğdayı bile dışarıdan ithal eder duruma gelmiştir. Kalkınma ve zenginlik yerine ekonomik düşüş ve insan sefaleti ile baş başadır.⁶

Bu sadece Angola için değil petrole bağımlı ekonomileriyle birçok Afrika ülkesi için de geçerlidir. Dolayısıyla petrol kaynaklarına sahip olma ve petrol ihracatı gerçekleştirme ile ekonomik kalkınmanın aynı seviyede ilerleyeceği söylenemez. Bu zıtlığı uluslararası istatistikler de göstermektedir; petrol rezervlerine sahip olan çoğu ülkenin ekonomisi daha az kaynağa sahip olan ülkelerinkinden daha zayıftır. Bu durum ekonomide "Hollanda Hastalığı" terimi ile ifade edilmektedir ve petrol ihracatıyla alakalıdır. Petrol ihracatı döviz kurunda olumsuz bir etki yaratarak ekonominin diğer sektörlerini kötü etkilemektedir. Hammaddede yaşanan canlanma, fiyat ve gelirlerde geçici bir yükselmeye yol açmaktadır ve bu yükselme olumlu algılanarak, ihracatçı ülkelere petrol karşılığında borç almayı teşvik etmektedir. Ancak petrol piyasasının hassas dengesinde fiyatların düşmesi suretiyle bir bozulma

⁵ (http://www.eia.doe.gov/oil_gas/petroleum/info_glance/petroleum.html)

⁶ Tony Hodges, *Angola: Anatomy Of An Oil State*, Kanada, 2. Baskı, İndiana Üniversitesi Yayınları, 2004, s. 141.

yaşandığında, petrolden elde edilen gelir düşerken borçlanma devam etmektedir. Örneğin 1985-86 yıllarında petrol fiyatlarında yaşanan düşüş Angola'nın büyük bir ekonomik krize girmesine yol açtı. 1998-1999 yıllarında ortaya çıkan diğer bir düşüş ise hükümeti IMF ile anlaşma yapmak zorunda bıraktı.⁷ Petrol fiyatlarında son aylarda yaşanan artış da Angola'nın başta Çin olmak üzere birçok ülkeyle petrol karşılığında borçlanma yoluyla ticari ilişkiler kurmasına yol açtı. Ancak piyasa dengesinde yaşanacak olan en ufak bir değişimle petrol fiyatlarında tekrar düşüş yaşandığında, Angola'nın aynı ekonomik daralma içine gireceğine kesin gözüyle bakılmaktadır.

Angola Hükümeti meydana gelebilecek daralmayı önlemek için kahve sektörü üzerinde yoğunlaşmaya çalışıyor. 1982 yılında kurulan Ulusal Kahve Enstitüsü eliyle kahve sektöründe kalite artırımına ve etkin personel alımına gidilerek, yılda 5 bin ton olan kahve üretimini, ilk on yıl içinde yılda 22 bin tona çıkarmayı planlıyor. Bu yolla amaçlanan, petrol gelirlerine bağlı ekonomik sistemi çeşitlendirmek ve istikrara kavuşturmakla birlikte, Angola'yı bağımsızlığı öncesi yer aldığı dünya kahve üretimi listesindeki üst sıralara yeniden taşımak.⁸ Ancak Angola ekonomisine can verecek olan bu yeni gelişmenin kısa sürede hayata geçirilmesi pek mümkün görünmüyor. Çünkü kahve standartlarını yükseltmek için gerekli olan yeni teknolojilerin ülkeye getirilmesi ve daha fazla insanın bu sektörde istihdam edilebilmesi için yüksek miktarda bütçeye ihtiyaç duyuluyor. Her ne kadar son aylarda hızla artan petrol fiyatlarıyla beraber Angola'nın reel milli geliri yükselmiş olsa da, savunma harcamaları ve patronaj ilişkileri yüzünden, ekonomide canlanma sağlayacak yeni planlamalar için ihtiyaç duyulan bütçe bir türlü sağlanamıyor.

KAYNAKÇA

Hodges, Tony, **Angola: Anatomy of An Oil State**, Kanada, 2. Baskı, İndiana Üniversitesi Yayınları, 2004,

Chabal, Patrick; Vidal, Nuno, **Angola The Weight of History**, New York, 1. Baskı, Kolombiya Üniversitesi Yayınları, 2008

Pehnelt, Gernot; Abel, Martin, **China's Development Policy in Africa**, Salla, 1. Baskı, The South African Institute of International Affairs, 2007

Bayraç, Naci, **Petrol Fiyatlarının Artış Nedenleri ve Ekonomik Etkileri**, Ankara: Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Analizler Merkezi, Ocak, 2008

<http://www.turksam.org/tr/a1373.html>

[Başa Dön](#)

⁷ Hodges, s.142

⁸ Bağımsızlık öncesi Angola, dünya kahve üretimi listesinde 4. Sırada yer alıyordu.

HAZIRLAYANLAR

Editör: Prof. Dr. MELEK FIRAT

CEREN GÜRSELER

GÜLİSTAN ALPASLAN

MÜGE DALAR

EKİN DEMİR

AÇAUM
AFRİKA ÇALIŞMALARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ